



Navraag
Ozark Henry

Proeven van
kinderuniversiteit (p. 12)



Tussentijdse evaluatie
circulatieplan (p. 3)



Street Art (p. 10-11)

1 zorgcoördinator per 455 studenten

Werkoverlast bij zorgcoördinatie

Een veel te grote werklast bemoeilijkt momenteel de zorgcoördinatie aan de KU Leuven voor studenten met een functiebeperking. Daardoor is er geen ruimte voor de broodnodige individuele begeleiding.

Tekst Victor Van Driessche, Arne Sonck en Jef Cauwenberghs

Studenten met een functiebeperking hebben nood aan verschillende faciliteiten. Zo moeten blinde studenten hun cursusmateriaal laten vertalen naar braille en hebben dove studenten nood aan tolken.

De studenten met een functiebeperking verkrijgen dergelijke faciliteiten door de zorgcoördinatoren. Zij bekijken de noden per student en begeleiden hen bij de aanvraag van hun faciliteiten. Het is dus hun taak om te zorgen dat ze op een eerlijke manier les kunnen volgen aan de KU Leuven.

Werkoverlast

Momenteel kampen zij echter met een enorme werkoverlast. Voor de 1.705 studenten met een functiebeperking is er momenteel 3,75 VTE (voltijdse equivalent) voorzien, dat komt erop neer dat elke zorgcoördinator gemiddeld 455 studenten moet begeleiden.

'Daarom hebben we vorige week samengezeten met het algemeen beheer van de universiteit', vertelt Ruth Stokx, hoofd van de Studentenadviesdiensten. 'Er komt nu een extra werkracht bij.' Zo komt de werklast op 395 studenten per persoon. Dat lijkt echter ver van voldoende, nog steeds kan een voltijdse zorgcoördinator zo maar maximaal één uur

en tien minuten vrijmaken per student per semester.

'Wij hebben de berekeningen gedaan en volgens ons zou 300 studenten per coördinator een goed cijfer zijn', vertelt Ann Dewicke, coördinator van de Dienst Studeren en Functiebeperking. 'Vanaf 400 wordt het echt onhaalbaar, en daar zitten we binnenkort maar net onder. Die ene persoon extra was broodnodig, maar die gaat zeker direct ingevuld zijn. We zouden eigenlijk minstens twee extra VTE nodig hebben.'

GON-begeleiding

Dat een dik uur per student per semester echt te weinig is, blijkt uit de getuigenissen van verscheidene studenten. (zie de voorgaande artikels uit onze reeks over functiebeperkingen) Veel studenten geven aan dat individuele begeleiding echt wel nodig is, maar die is zelden te verkrijgen.

Het lijkt des te problematischer als men de vergelijking maakt met de begeleiding aan de hogescholen. Aan de Vlaamse hogescholen kan je als student met een functiebeperking namelijk GON-begeleiding krijgen.

Dat geïntegreerde onderwijs moet studenten met een functiebeperking de kans geven

'We zouden eigenlijk minstens twee extra voltijdse personeelsleden nodig hebben'

ANN DEWICKE
COÖRDINATOR VAN DE DIENST
STUDEREN EN FUNCTIEBEPERKING

les te volgen aan een gewone school. Dat houdt in dat ze een begeleider krijgen die zo'n drie tot vier uur per week met hen bezig is.

Nu kunnen studenten aan de hogescholen wel gebruik maken van zo'n begeleiding, maar universiteitsstudenten niet. 'Het is uiteraard onrechtvaardig dat zo'n systeem wel bestaat voor de hogescholen en niet voor de universiteiten', vertelt Stokx. 'Wij vragen dan ook al jaren aan de overheid om dat recht te trekken, er ligt bij hen nu een heel dossier om GON te hervormen.'

De afwezigheid van GON-begeleiding zou dus eigenlijk door de zorgcoördinatoren moeten worden opgevangen, maar die moeten dus elk 455 studenten opvangen en kunnen dus maximaal een dik uur per semester per student vrijmaken. 'Je hebt mensen die met hun GON-begeleiders 3 tot 4 uur per week kunnen worden begeleid, dat is dus niet te vergelijken', vertelt Stokx.

'Het is natuurlijk wel zo dat onze zorgcoördinatoren niet alle taken van een GON-begeleider moeten overnemen: de studenten zitten samen met hun coördinator en worden dan vaak doorverwezen voor bijvoorbeeld extra studiebegeleiding naar de studieadviesdiensten.

Stijging

Ook is er door de werkoverlast geen ruimte voor andere zaken dan de toewijzing van faciliteiten. Dewicke legt uit: 'Zo wordt er amper iets gedaan

rond sensibilisering, kan de zorgcoördinatie op de campussen onvoldoende gecoördineerd worden en is er geen tijd om te werken aan het draagvlak op de faculteiten.'

'Ook is er ieder jaar een stijging van het aantal studenten dat een functiebeperking aangeeft met ongeveer 10%, eigenlijk zou hiervoor al iemand klaargestoomd moeten worden om die stijging op te vangen. Om de basiszaken te doen kwamen we echt iemand te kort, die krijgen we nu extra, maar voor heel veel zaken is er dus nog geen ruimte.'

'Het is onrechtvaardig dat zo'n systeem wel bestaat voor de hogescholen en niet voor de universiteiten'

RUTH STOKX
HOOFD STUDENTENADVIESDIENSTEN

'Voor sensibilisering of goede coördinatie van de campussen is nog geen ruimte'

ANN DEWICKE
COÖRDINATOR VAN DE DIENST
STUDEREN EN FUNCTIEBEPERKING



Zorg voor iedereen

EDITORIAAL

De dag na het verschijnen van de eerste aflevering van 'studenten met een functiebeperking' (zie Veto 4302) kom ik een oude vriend tegen. Hij vraagt me hoe het bij Veto gaat, en uiteraard begin ik enthousiast over de reeks te praten. Ik leg hem uit hoe de faciliteiten werken. Hoe bijvoorbeeld studenten met dyslexie meer tijd krijgen om hun examens in te vullen.

'Ik vind dat niet kunnen', antwoordt de jongen me. 'Nee, ik vind dat echt niet kunnen. Denkt ge dat die in het echte leven geholpen zullen worden?'

Ik probeer hem nog uit te leggen dat lezen en schrijven nu eenmaal trager gaan voor iemand met dyslexie. Hij rolt al met zijn ogen voor ik mijn andere argumenten kan opsommen. Je denkt misschien: dat is een enkele jongen, een toevalligheid. Helaas.

Onze vicerector Diversiteit gaf zelf al aan dat je dit soort reacties soms zelfs van docenten kunt verwachten. Een getuige vermeldde hoe een prof hem geen extra tijd wilde geven. Te veel studenten met een functiebeperking vertellen dat wanneer je toch langer mag blijven zitten, je wel scheve blikken mag verwachten. Stigmatisering noemen ze dat.

Misschien zit dat soort denken gewoon nog hier en daar in de onze tijdgeest ingebakken. Onbekend is onbemind. Wat kun je daaraan doen?

Simpel: sensibilisering. Iets waar geen tijd en dus geen middelen voor zijn aan de KU Leuven. Ook dat kregen we steeds opnieuw en opnieuw te horen van de zorgcoördinatoren. Er zijn net geen vier voltijdse zorgcoördinatoren aan de KU Leuven. Vier. Zij moeten alle 1705 studenten met een functiebeperking bijstaan en begeleiden.

Zij nemen ook de taak over van de GON-begeleider, degene die studenten tijdens hun middelbare schoolloopbaan individueel bijstaat en begeleidt. Fun fact: Hogeschoolstudenten mogen hun GON-begeleider (gefinancierd door de overheid) meenemen en universiteitsstudenten niet. De overheid financiert dus geen individuele begeleiding aan de universiteiten.

Daar kunnen de zorgcoördinatoren niets aan doen, want ook de KU Leuven financiert onvoldoende individuele begeleiding. 'Bijstaan en begeleiden' wordt zo herleid tot een anderhalf uur-tje per semester samenzitten met de student. Wederom: dat is niet de schuld van de zorgcoördinatoren. Hoe kunnen zij een enkele student meer tijd bieden wanneer er per zorgcoördinator ongeveer 454 andere studenten ook op 'individuele begeleiding' wachten?

Oh ja, er komt een voltijdse extra zorgcoördinator bij. Alles is opgelost, een gulle tegemoetkoming. Nu zijn er nog maar 395 studenten per zorgcoördinator.

Geen wonder dat studenten met een functiebeperking soms broodnodige begeleiding missen. Geen wonder dat niemand zich op sensibilisering kan richten. Geen wonder dat de jongen op straat met zijn ogen rolde toen ik hem het belang van dit alles probeerde uit te leggen.

Eva Sevrin

Redacteur Sociaal van deze krant. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.



Het nieuwe circulatieplan in Leuven zorgt na invoering van de tweede fase voor frustraties bij de Leuvenaars. Het plan heeft duidelijk sterke tegenstanders.

Tekst Pjotr Hubin
Beeld Bart Heleven

Het stadsbestuur wil met het nieuwe lussensysteem de Leuvense binnenstad opnieuw bereikbaar en leefbaar maken. Zo wordt het autoverkeer uit het historisch centrum weggehouden en ingedeeld in verschillende lussen. Lussen verbinden moet via de ring. Op dit moment zijn de voetgangerszone in het centrum en de zone rond de Naamsestraat reeds geïmplementeerd. Tegen eind december worden ook de andere zones ingevoerd.

Vooringenomenheid

Vijf dagen na het implementeren van de rode zone staan sociale media vol vragen en frustraties over het circulatieplan. Dat de start van het plan niet zonder problemen verloopt, is geen wonder volgens Tine Eerlingen, die voor N-VA in commissie Ruimtelijke Ordening en Mo-



© Anneka Robeyns

SPLINTER Papa worden zonder vader te zijn

'De biologische klok van je vriendin tikt ook al aardig zeker, wanneer gaan jullie aan kinderen beginnen?'

Een doodgewone vraag die familieleden maar al te graag stellen aan de student in een relatie, die de 25 langzaam nadert. Als het antwoord op die vraag echter luidt: 'Geen idee, we denken eraan om te adopteren', schieten de wenkbrauwen de hoogte in.

Laat ik meteen je vooroordelen de kop indrukken, beste lezer. Ik kan u verzekeren dat alles daar beneden nog werkt zoals het zou moeten. Maar de gedachte dat ik slechte zwemmers zou hebben of mijn vriendin een dorre vlakke tussen haar benen heeft, die ongetwijfeld bij sommigen van jullie de kop opstak, is de reden van dit betoog. Vrijwillig kiezen voor een adoptie is helaas een taboe.

In onze moderne maatschappij is adoptie nog steeds een randfenomeen. Het is

een laatste redmiddel voor mensen die kinderen willen, maar ze zelf niet kunnen produceren. Niemand kiest vrijwillig voor adoptie, of het moeten al celebrities zijn die pokémongewijs een kindje uit elk continent adopteren. *Gotta catch 'em all*, nietwaar, wijlen Brangelina?

Dat adoptie een nobele daad is, daar lijkt iedereen het over eens te zijn. Alleen is het niet iets voor de man in de straat. De huisje-boompje-beestje-mentaliteit die zijn wortels diep in ons collectief verwachtingspatroon heeft genesteld, heeft het immers over je eigen kind. Waarom zou je het kind van iemand anders opvoeden, als je er zelf een-tje kan maken, toch?

Dat dat verwachtingspatroon nog steeds sterk aanwezig is, kan je zien aan het feit dat de intrinsieke wens van veel ouders met volwassen kinderen is om te evolueren naar grootouders. Anders zouden ze je niet

op elk familiefeest om de oren slaan met de vraag wanneer ze nu eindelijk zelf bommie of bompie gaan worden. En een kleinkind dat je eigen bloed niet is, is niet helemaal hetzelfde natuurlijk.

Begrijp me niet verkeerd. Dit is geen oproep om te stoppen met kinderen te krijgen en met z'n allen massaal adoptiebureaus leeg te adopteren. Louter een, misschien wat naïef en romantisch, betoog dat je een kind niet zelf hoeft te baren om ouder te worden. Je hoeft je genen niet door te geven om een kind op te voeden. Een kind dat je papa of mama zal noemen, zonder dat je haar biologische vader of moeder dient te zijn.

Hoewel mijn abstracte idee over het fenomeen van adoptie wat rooskleurig mag zijn, is mijn verwachting iets realistisch. Natuurlijk is een adoptieprocedure geen gemakkelijke keuze om te maken en is het een

langdurig proces met vele stappen, waarbij er allerlei complicaties kunnen optreden onderweg. Maar dat is bij een natuurlijke bevalling ook het geval.

Werp deze baby dus niet met het badwater weg, maar sta open voor de dialoog die we als maatschappij daaromtrent kunnen en moeten voeren. Want de enige manier om een taboe te doorbreken is door erover te praten. Laat ons dat dan ook doen. Kinderen blijven immers de toekomst, en je hoeft ze niet eens zelf te verwekken.



Jan Costers

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.



Zelfs een vlieg tegen uw ruit blijkt de schuld van het circulatieplan

EEN TUSSENTIJDSE EVALUATIE



numentenzorg en commissie Openbare Werken zetelt. 'Het lussensysteem dat nu gecreëerd wordt, veroorzaakt veel meer verkeer. Door het eenrichtingsverkeer moeten mensen via een omweg rijden om ergens in de binnenstad te zijn', stelt ze.

N-VA Leuven publiceerde op 27 mei op zijn website een kritisch artikel tegen het circulatieplan. De oppositiepartij hekelde vooral het feit dat de stad pas na het ontwerp van het plan begonnen is met het meten van verkeersstromen. Michiel Heleven, die in een vernietigend opiniestuk op nieuwssite *newsmonkey* het Leuvense circulatieplan een flop noemde, valt hen hierin bij: 'Ik denk dat dat van een zekere vooringenomenheid van het stadsbestuur getuigt.'

Carl Devlies (CD&V), schepen van ruimtelijke ordening, ontkracht deze aantijging: 'Wij hebben gewerkt met de gegevens van MOW (Mobiliteit en Openbare Werken), De Lijn en de politie.' De uitgevoerde meting is een nulmeting om in de toekomst eventuele veranderingen zichtbaar te maken. Er blijkt dus niet gewerkt te zijn op basis van een verouderd mobiliteitsplan, zoals N-VA in het artikel beweert.

'Er is twee jaar lang hard gewerkt aan het verkeerscirculatieplan door een brede groep van onafhankelijke experts', stelt Mich De Winter (sp.a), voorzitter van de commissie Openbare Werken. 'Het is een logische stap in een proces dat in de jaren 70 gestart is met het autovrij maken van de Oude en Grote markt en de Diestsestraat.'

Tijd nodig

Dat files er hoe dan ook zijn, is te wijten aan het moeilijke aanpassingsgedrag van mensen, stelt Karin Brouwers (CD&V), voorzitter van de commissie Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg: 'Mensen hebben de alternatieven nog onvoldoende uitgeprobeerd.' Ze wijst op het P+Bus systeem. Dit vrij onbekende systeem maakt het mogelijk om van de randparkings gratis de bus te nemen met je parkeerticket.

Bovendien opent er binnenkort een extra randparking aan Imec/Option, met shuttlebusjes die op zaterdag naar de binnenstad zullen rijden.

'Het lussensysteem dat nu gecreëerd wordt, veroorzaakt veel meer verkeer'

TINE EERLINGEN
GEMEENTERAADSLID N-VA

Ook wordt er gewerkt aan een parkeergeleidings-systeem dat via een app zal werken. 'Leuven is niet onbereikbaar, maar anders bereikbaar', stelt Brouwers.

Ook schepen Robbeets ziet de verandering als iets dat tijd nodig heeft: 'Wij zijn Vlamingen en Vlamingen hebben niet graag dat dingen veranderen.' Teruggrijpend op een voorbeeld over protest bij de heraanleg van een straat, besluit de schepen met de uiteindelijke reactie van de oorspronkelijk protesterende bewoners: 'Dan zeggen de mensen: *We emmen toch wel een schoan stroat hé menier.*'

Zwart schaap

Niet alleen zorgt het circulatieplan voor frustraties over het verkeer, stelt Eerlingen, maar ook voor klachten van handelaars. Het gemeenteraadslid wordt aangesproken over omzetzalingen bij de kleinhandel. 'Men spreekt over 30 procent. Dat lijkt me voor bepaalde sectoren realistisch.' Concreet cijfers kan ze echter niet geven. Dat is ook wat schepen Devlies mist in de kritiek. Heeft de N-VA daar documenten over?

Hij wijst op de mogelijke andere oorzaken die een omzetzaling in de kleinhandel kunnen verklaren: e-commerce, de warme nazomer die het aankopen van winterkleden allesbehalve aanmoedigde en een wijziging in het patroon van de consument. 'Er is één handelaar die zoiets gezegd heeft, maar er zijn natuurlijk ook mensen die tegen alles gekant zijn. N-VA is de oppositie, dus zij proberen dan mee op de kar te springen.'

De handelaar in kwestie is Luc Hermans, zaakvoerder van De Schoensmid. Hij sprak op HLN.be inderdaad over een omzetzaling van 30 procent, maar geeft toe dat er grotendeels ook andere oorzaken meespelen. Toch blijft hij het circulatieplan met de vinger wijzen: 'Mensen die niet goed te been zijn, geraken niet meer in Leuven.'

Ook Dirk Robbeets (sp.a), schepen van openbare werken, wijst op de andere oorzaken voor mogelijke omzetzalingen. 'Volgens mij kun je niet van een omzetzaling spreken. Er is die ene handelaar en die ken ik maar al te goed.' De schepen stelt vast

'De stad is niet rechtlijnig in de toepassing van haar eigen uitgangspunten'

TOON TOELEN
GEMEENTERAADSLID GROEN

dat het circulatieplan momenteel wat dienst doet als zwart schaap: 'Tegenwoordig komt al wat fout loopt door het circulatieplan. Er vliegt een vlieg tegen uw raam? Awel, dat is de schuld van het circulatieplan.'

Inspraak

Over de inspraak van handelaars en burgers blijkt tussen de verschillende partijen ook een duidelijk meningsverschil te bestaan. De coalitie is zonnklaar: er zijn gesprekken geweest met de Leuvense handel, de universiteit, de horeca en de burgers. Op vraag van de handel zijn er zo Shop&Go plaatsen in het nieuwe plan bijgekomen. Daar kan men voor korte boodschappen een half uur gratis parkeren met de parkeerschijf.

Toch blijken de handelaars niet tevreden. Hermans stelt letterlijk dat de handelaars helemaal niet gecontacteerd werden. Bovendien voldoet een Shop&Go parkeerplaats niet, stelt de schoenmaker: 'Een uur, daar zou je al wat meer mee kunnen doen. Er is gewoon niet over nagedacht.' De schoenmaker blijkt een Vlaming te zijn zoals schepen Robbeets hen omschreef: 'Het Leuven zoals het voor het circulatieplan was, draaide geweldig goed. Ik stel me nog altijd de vraag wie er op dat idee gekomen is.'

Ook Heleven trekt de stelling van de coalitie in twijfel: 'Ik ben bij best veel ondernemingen langs

geweest, maar niemand kon me vertellen dat ze gehoord werden over de uitwerking van het plan.' Schepen Robbeets stelt heel formeel dat hij van geen enkele handelaar daar klachten over ontvingt. 'Het is natuurlijk veel moeilijker om een klacht te uiten in het gezicht van een persoon die zelf mee het plan ontwikkeld heeft', reageert Heleven daarop. 'Dat mogen we niet vergeten.'

Ondermijnd draagvlak

Ook Toon Toelen (Groen), lid van de commissie Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg, is niet helemaal tevreden met de uitwerking van het plan. 'De stad is niet rechtlijnig in de toepassing van haar eigen uitgangspunten. Als je het autogebruik wilt ontmoedigen, moet je een alternatief bieden.' Bovendien staat de communicatie met de bevolking niet op punt.

Zo werd eerst gesproken over een gedoogperiode, waarbij overtreders niet onmiddellijk gestraft zouden worden. 'Maar vanaf dag één werden er drie keer meer boetes uitgeschreven dan op een normale dag. Die mensen werden dus wel echt gevisieerd. Op die manier vermindert het stadsbestuur het draagvlak', stelt Toelen. Al is dat niet enkel de schuld van de coalitie, nuanceert hij. 'Ik verwijt de oppositiepartijen ook dat ze enkel slecht nieuws brengen en zo het draagvlak ondergraven.'

'Wij zijn Vlamingen en Vlamingen hebben niet graag dat dingen veranderen'

DIRK ROBBEETS
SCHEPEN VAN OPENBARE WERKEN



‘Alsof verzet tegen onderwijsvernieuwing van onwil of luiheid getuigt’

Professor Geert Kelchtermans is expert in onderwijsinnovatie, maar duidelijk geen meeloper. Nee, de KU Leuven is niet conservatief, weerstand tegen vernieuwing is niet noodzakelijk slecht en het hoorcollege is best oké.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Charlotte Herbots

Geert Kelchtermans is hoofd van de eenheid Onderwijsbeleid en -vernieuwing en Lerarenopleiding aan de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. In tijden van buzzwords als *onderwijsinnovation*, *blended e-learning* en *flipped classrooms* is Kelchtermans voornamelijk een stem die zegt dat we vooral niet te snel moeten gaan.

Verzet tegen nieuwe onderwijsvormen vindt Kelchtermans dan ook niet noodzakelijk een probleem. ‘Er is veel onderzoek gedaan naar de weerstand tegen onderwijsvernieuwing. Ik ben een van de mensen die zegt dat die weerstand een goed teken is. Het alternatief is immers onverschilligheid.’

‘Weerstand heeft vaak heel goede redenen, die eerder een indicatie zijn van professionele betrokkenheid dan van onwil en luiheid. Zeker in de media wordt heel vaak geschreven dat leraren niet willen veranderen. Alsof dat een teken zou zijn van gebrek aan motivatie, of dat je ouderwets zou zijn.’

We moeten volgens Kelchtermans dus voorzichtig zijn met een snel oordeel over een leerkracht of docent. ‘Stel u voor, ik ben *tenure track* docent. Ik heb vijf jaar publicatiedruk op mijn nek. Ik ben als een zot aan het werken om een groot onderzoeksproject binnen te halen, en dat lukt mij. Iedereen is blij en eigenlijk denk ik: ‘Fuck, dat is nog meer werk.’ Nu kan ik vier doctorandi laten beginnen maar ik moet die dan wel goed begeleiden. In die context zeg ik als onderzoeker: ‘Hoe verwacht je dat ik nu nog tijd en energie ga steken in lesvoorbereidingen?’

Onderwijsinnovatie is hip, maar daar gaan professoren niet altijd in mee. Een voorbeeld van betrokkenheid, vindt Kelchtermans. ‘Prak-

tijk mensen in onderwijs die op een gemotiveerde manier met hun job bezig zijn, of dat nu proffen of kleuterleidsters zijn, zijn het aan zichzelf verplicht om, als er zo’n oproep tot vernieuwing komt, te zeggen: ‘Wacht even, hoezo wat ik doe is niet meer goed?’ Een gedreven professional is het aan zichzelf verplicht om zich de vraag te stellen: ‘Waarom zou ik moeten veranderen?’

‘Ik denk steeds vaker dat leerkrachten of docenten goede redenen hebben om te zeggen dat ze bepaalde evoluties niet willen volgen of bepaalde onderwijsrichtlijnen weigeren te implementeren. Zeker wanneer ze dat in overleg met collega’s of als een team doen. Ze zijn ervan overtuigd dat opgelegde onderwijsvormen niet per se beter zijn voor de leerlingen. Ze denken: ‘We nemen onze verantwoordelijkheid op, dus we doen het niet.’

Kelchtermans hekelt de top-down benadering van beleidsmakers. ‘We gaan zorgen dat er wat vorming is, dat ze goed geïnformeerd zijn en dan gaan ze dat wel doen’, is nog altijd het idee. Dat is een heel rationele, technische manier van denken over onderwijsvernieuwing.’

Kelchtermans wijst erop dat het essentieel is de onderwijsgever als professional te zien die zijn of haar vak serieus neemt. ‘Want iemand die zichzelf als professional ziet, kan niet zomaar iets uitvoeren wat iemand anders zegt dat hij moet doen.’

Good practices

‘Implementatie is één ding, het is bovendien moeilijk vast te stellen wat goede en minder

goede onderwijspraktijken zijn’, aldus Kelchtermans. ‘Er is veel onderzoek naar wat werkt en wat niet, dat is de hele beweging naar ‘best practices’. Mijn grootste probleem met de ‘goede praktijken’ is dat die per definitie gedecontextualiseerd zijn.’

‘Als men bijvoorbeeld zegt: ‘In de VS heeft wetenschappelijk onderwijs onbetwistbaar aangetoond dat die werkvorm beter is dan de andere’, dan zeg ik dat het kan zijn dat dat goed gelukt is in de V.S., maar dat de V.S. België niet zijn!’

‘Want wat is een ‘good practice’ exact? ‘Het eerste probleem met het keurmerk ‘good practice’ is: van waar of van wie komt dat? Iemand heeft dat bijvoorbeeld gezegd, neem nu de minister of de Onderwijsraad of *whichever* gezagsinstantie. Er wordt iets naar voren gescho-

wijsvorm beter werkt. Dat is een van de nadelen van onze sector.’

Is het klassieke hoorcollege dan niet al meermaals pedagogisch morsdood verklaard?

‘De ene keer vindt men dat het ene beter werkt, een volgende keer is het het andere. Waarom? Omdat er natuurlijk naast de werkvorm ongehoofdelijk veel andere factoren zijn die een rol spelen in de feitelijke resultaten.’

‘Als je studenten bepaalde vaardigheden wilt bijbrengen, moet je geen hoorcolleges geven. Als je studenten kritisch wilt leren nadenken, is dat al een stuk ingewikkelder. Je zou kunnen zeggen: je moet discussiëren. Maar een prof die vanuit zijn kennis van het terrein zichzelf toont als een kritische ondervrager

‘Je moet open en bloot op tafel leggen welke waardenkeuzes je maakt’

ven als ‘good practice’. Die instantie zegt tegen een publiek: ‘Jullie weten het nog niet, maar gelukkig weten wij het wel en delen wij het.’ Zo plaats je het publiek weer in de rol van uitvoerder. Zogezegd is dat dan niet top-down, maar de basisbeweging is dat wel.’

‘Je hebt voorbeelden van goede praktijk. Wat we nodig hebben, is goede praktijkvoorbeelden. Je moet jouw praktijk op een bepaalde manier inzichtelijk maken voor anderen.’

Wat met onderwijsvormen die ‘wetenschappelijk bewezen’ werken?

‘Claims over onderwijsvormen die los van de context zeggen dat iets beter werkt dan iets anders, verdoezelen de vraag: voor wie? En, ‘beter’ in welk opzicht?’

‘Er is nooit een simpele een-op-eenrelatie tussen verschillende manieren van onderwijs en bepaalde onderwijsresultaten. Er spelen altijd meer factoren een rol. Onderzoek kan nooit onomstotelijk aanwijzen dat een onder-

van onderzoek en fenomenen in een hoorcollege, kan óók gelden als een soort model.’

Kelchtermans neemt het recente M-decreet van de Vlaamse Overheid als voorbeeld. Het decreet heeft voor ogen om zoveel mogelijk kinderen met een beperking les te laten volgen in het gewoon secundair onderwijs. ‘Het idee is: inclusief onderwijs en de diversiteit van kinderen zoveel mogelijk positief waarderen. Schone gedachte. Daar kan je niet tegen zijn.’

‘Maar als je in Syrië de beslissing moet nemen aan welke kant je moet staan, dan wordt dat moeilijk. Hetzelfde geldt voor scholen. Je hebt een aantal leerkrachten in het secundair die nu zeggen: ‘Hoe kan ik nu fatsoenlijk lesgeven?’ Die denken: ‘Ik heb collega’s in het buitengewoon onderwijs die veel beter gekwalificeerd zijn. Ik ga mijn leerlingen onrecht aandoen.’ Anderen zeggen dan weer dat ze op school al jaren een goed systeem hebben waar leerlingen met ADHD perfect een plek binnen de klas krijgen.’

‘Iemand die zichzelf als professional ziet, kan niet zomaar iets uitvoeren wat iemand anders zegt dat hij moet doen’



BIO

- geboren in 1962
- Pedagogische Wetenschappen en baccalaureaat Wijsbegeerte (1980-1985) aan de KU Leuven
- promoveerde op een proefschrift over de professionele ontwikkeling van leerkrachten basis-onderwijs vanuit een narratief-biografisch perspectief
- gewoon hoogleraar aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- hoofd van de onderzoeksgroep Onderwijsbeleid en -vernieuwing en Lerarenopleiding

Geert Kelchtermans

Kelchtermans wijst erop dat sommige leerkrachten of professoren zeggen dat ze door een hervorming worden gedwongen onderwijsgever te zijn op een manier die zij niet willen of voor hen zeer oneigenlijk is. 'Net vandaar komt weerstand of twijfel.'

Een extremer voorbeeld is het Studiehuis in Nederland. Het Studiehuis was begin jaren 2000 een poging van de Nederlandse overheid om het zogenaamde 'nieuwe leren' te concretiseren. Dat hield voornamelijk een afwijzing van het traditionele onderwijs in, met klemtoon op zelf-verantwoordelijk leren, in samenwerking met anderen en begeleid door de leerkracht.

'Ik herinner mij een interview met een gepassioneerde leerkracht geschiedenis', vertelt Kelchtermans. 'Die man was zeer betrokken in de school en een ongelooflijke verteller. De man mocht ineens niet meer vertellen. Het systeem was vernieuwd en hij werd plots coach van zelf-sturende leerlingen. Die man was doodongeluk!''

'Het komt hierop neer: onderwijsvernieuwing heeft altijd de ambitie verbetering te zijn. Maar als je zegt 'verbetering', dan krijg je altijd de normatieve vraag: verbetering voor wie? Verbetering in welk opzicht? Verbetering voor zwakkere of sterkere leerlingen? Of voor allemaal?'

Keuzes expliciteren en transparant zijn, daar komt het op aan. 'Je kan bijvoorbeeld zeggen dat je een *centre of excellence* wil zijn. Een andere onderwijsinstelling kan zeggen dat ze ook bezorgd is om de begaafde leerlingen te stimuleren, maar dat ze het prioritair vindt om kansen te geven aan alle studenten, ook de zwakkere. Je moet open en bloot op tafel leggen welke waardekeuzes je maakt.'

Innovatief vs. conservatief

Hoe onderwijsinnovatief is de KU Leuven eigenlijk?

'Er wordt echt heel veel creatieve, verantwoorde moeite gedaan om de manier van onderwijsvormgeven zo goed mogelijk te maken en daardoor te vernieuwen. Lang geleden, toen er nog O-projecten waren, heb ik ooit nog in een commissie gezeten die aanvragen moest beoordelen.

Toen heb ik mij positief verbaasd over wat er allemaal gebeurde.'

'En natuurlijk, er zijn proffen die al jaren hun onderwijstaken verzaken ... Ik heb als student een paar proffen gekend waarvan ik niet kon geloven dat het echt was.' (*lacht*)

'Soms denk ik trouwens ook: niet overdrijven, hé. Je moet niet vernieuwen om te vernieuwen. Onderwijskundig is een vernieuwing alleen relevant als ze tot beter onderwijs leidt en dat hangt dan weer af van je doelstellingen.'

Het beeld van de KU Leuven als een conservatieve onderwijsinstelling klopt niet?

'Ik zou niet weten waarom. Vanwaar zou je dat halen? Die inschatting lijkt mij heel unfair. Anderzijds, als men zegt: 'De KU Leuven is de meest innovatieve universiteit', dan zeg ik ook: 'Vanwaar zou je dát van halen?'

'Binnen de universiteit is er een zeer groot bewustzijn dat onderwijs belangrijk is, ook al zal dat toch nog altijd worden overschaduwed door de zorg voor onderzoek. De KU Leuven is een universiteit die op een bepaalde manier twee moeilijk verzoenbare modellen van universiteit wil combineren. Aan de ene kant wil ze zeer groot zijn en goed onderwijs geven, tegelijkertijd wil ze excelleren in onderzoek.'

Dat maakt dat de werkdruk groot is?

'De werkdruk is waanzinnig groot. Ik maak me echt zorgen als ik de druk zie op de jongere collega's. Je vermorzelt je toekomst! Dat wordt iedere keer vastgesteld - bijvoorbeeld in bevestigingen door de personeelsdienst - en iedere keer verzucht. Er worden allerlei inspanningen geleverd, maar het volume werk is nog altijd bijzonder hoog.'

Kelchtermans besluit met een oproep die doet denken aan het discours van rector Rik Torfs. 'Het komt erop neer na te denken over het idee van een universiteit waar je niet alleen leerresultaten haalt, maar ook vormingsdoelen probeert te realiseren. We moeten blijven bewaken dat de universiteit niet te veel een professionaliseringsgerichte instelling wordt.'

'Je moet als universiteit blijven streven naar waardevolle vormen zoals kritisch denken en durven gefundeerde stelling in te nemen, hoe moeilijk meetbaar en aantoonbaar dat ook is.'

'Ik maak me echt zorgen als ik de druk zie op de jongere collega's'



Fusie tussen C-Bib en Letterenbib positief op financieel vlak

Vorig jaar stapten de Centrale Bibliotheek en 'the girl next door', de Letterenbibliotheek in het huwelijksbootje. De fusie blijkt financieel voor beide bibliotheken een goede zaak te zijn.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere
Beeld Martijn Stoop

Eind 2015 ging een deel van de Centrale Bibliotheek en de Letterenbibliotheek op in het nieuwe Artes. Ortwin De Graef, voorzitter van de Artesraad die de twee gefuseerde bibliotheken bestuurt, oordeelt dat die fusie positief is op financieel gebied. 'In het verleden kampte de Letterenbibliotheek immers met zware financiële problemen. We hadden nog amper budget om onze abonnementen te kunnen betalen', stelt hij.

Brigitte Meijns hoofd van de onderzoeksgroep geschiedenis beaamt dat. 'Bijvoorbeeld in de onderzoeksgroep Geschiedenis van de middeleeuwen waar ik gedurende vier jaar hoofd van was konden we bijna geen boeken meer aanschaffen.'

Johan Verberckmoes, voorzitter van de onderzoeksgroep nieuwe tijd binnen geschiedenis is blij met de extra financiering. 'Het is een uitstekende zaak want we kunnen nu een inhaalbeweging maken.' Ook Meijns is opgelucht. 'We kunnen nu het gat in onze collectie gaan opvullen', stelt ze.

'Wij hebben de volledige structuur aangepast', legt het hoofd van de Artesbibliotheek Demmy Verbeke uit. 'Vroeger had je de Letterenbibliotheek die werd gefinancierd vanuit de faculteit Letteren en de Centrale Bibliotheek die werd gefinancierd vanuit het algemeen beheer.' Door van twee bibliotheken één entiteit te maken, kunnen de financiële middelen beter ingezet worden.

Nele Baplu, verantwoordelijke voor de collectievorming aan Artes, beaamt dit. 'De twee kleine potjes zijn één grote pot geworden. Het geld dat ter beschikking staat, kunnen we nu efficiënter en bedachtzamer besteden.' Dat was in het verleden soms anders, stelt zij. 'Het gebeurde soms dat dezelfde boeken door beide bibliotheken aangekocht werden.'

Deelcollecties

Toch betekent dat niet dat Artes nu op rozen zit, beaamt Verbeke. 'Het is niet zo

dat we ineens geld over hebben. We blijven geconfronteerd worden met jaarlijks stijgende kosten, zoals abonnementen.' Ook grote eenmalige aankopen zoals krantenarchieven zijn volgens hem nog een pijnpunt.

'Dat kost rond de 20.000-25.000 euro. Dat lukt nog altijd niet op het niveau van de deelcollecties. Als er vraag is vanuit de onderzoekers en de verhouding prijs-kwaliteit is goed kunnen we z'on aankopen wel overwegen.' Toch is er ook hier een oplossing voor in de maak. 'We hebben wel plannen om een deel van het budget te vrijwaren voor deze grote eenmalige aankopen. Het zou een gemis zijn om deze aankopen links te laten liggen.'

Ook Verberckmoes is voorzichtig. 'We moeten selectief zijn. Want de uitdagingen blijven groot.' Vooral de prijzen van de uitgever baart hem enige zorgen. 'Het is niet onmogelijk dat zij hun prijzen plots tot dertig procent kunnen opdrijven.'

Collectievorming

De collecties worden ook op een heel andere manier gevormd in de nieuw samengestelde bibliotheek. 'Je moet selectief zijn in wat je kan doen,' legt Verberckmoes uit.

Daarom is volgens Baplu nu veel duidelijker wat er wel en niet in een collectie thuishoort. 'Er is een duidelijk collectieprofiel gemaakt van al onze deelcollecties. Op basis van die profielen verdelen we de middelen. Op die manier sluiten we een overlap van de collecties uit.'

Volgens De Graef wordt nu ook veel meer rekening gehouden met de input van de onderzoekers aan de Letterenfaculteit via de zogenaamde Artesraad. Verbeke legt uit: 'Die raad bestaat voornamelijk uit onderzoekers van de Letterenfaculteit.'

Baplu besluit: 'Artes wil een bibliotheek voor onderwijs en onderzoek zijn.'

BIB LETTEREN INVESTEERT IN NIEUWE COLLECTIE



Minister wil **verplichte** ijkingstoets, ingenieurs **toelatingsproef**

Hoe goed voorspelt de oriënteringstoets bij Wetenschap & Technologie je slaagkansen?

De KU Leuven organiseert elk jaar een niet-verplichte, niet-bindende ijkingstoets. Zowel onderwijsminister Crevits (CD&V) als de faculteit Ingenieurswetenschappen zien dat graag anders.

Tekst Simon Grymonprez en Ana Van Liedekerke

In 2013 werd op initiatief van verschillende Vlaamse faculteiten ingenieurswetenschappen de ijkingstoets in het leven geroepen. Die test biedt studenten de kans om na te gaan of hun kennis en inzicht beantwoordt aan de vereisten van de opleiding die ze willen volgen.

Binnen de groep Wetenschap en Technologie (W&T) wordt de test in Leuven ingericht door de faculteiten Ingenieurswetenschappen, Wetenschappen, Industriële Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen.

Wiskundevragen maken daarbij steeds het basisdeel uit. Carolien Van Soom van de faculteit Wetenschappen verklaart: 'Uit onderzoek blijkt dat het wiskundenniveau je studiesucces het beste voorspelt. Dat geldt ook voor een opleiding chemie of bio-ingenieur.' Afhankelijk van de richting die je volgt, wordt naast dat basisdeel wiskunde al dan niet nog een opleidingsafhankelijk deel toegevoegd, zoals wetenschappelijk redeneren of chemie.

Uit data-analyse blijkt dat er bijvoorbeeld bij de burgerlijke ingenieurs een sterke correlatie bestaat tussen slagen op de ijkingstoets en het goed doen in je eerste bachelor (zie grafiek). Het omgekeerde geldt evenzeer: wie een laag cijfer behaalt, heeft veel minder kans de opleiding tot een goed einde te brengen. Van de studenten burgerlijk ingenieur die van 2013 tot 2015 deelnamen aan de ijkingstoets en minder dan 10 op 20 scoorden, had 47 procent in januari minder dan 30 procent studie-efficiëntie. Voor studenten die 14 of meer haalden, was dat slechts 8 procent.

'De faculteit Ingenieurswetenschappen is altijd tegen de afschaffing van het toelatingsexamen geweest'

PHILIP DUTRE
VICEDECAAN ONDERWIJS
INGENIEURSWETENSCHAPPEN

Bindende ijkingstoets

Philip Dutré, vicedecaan onderwijs aan de faculteit Ingenieurswetenschappen, vindt die cijfers veelzeggend genoeg om te pleiten voor een bindende ijkingstoets. Studenten moeten dan deelnemen en slagen voor ze aan de opleiding mogen beginnen. Dutré licht toe: 'De ijkingstoets is een goede manier om de wiskundekennis te testen. Het geeft leerlingen een indicatie van welk niveau we verwachten en of ze daar al dan niet aan voldoen.'

Op die manier verandert de ijkingstoets in principe in een toelatingsexamen zoals dat tot 2002 voor de burgerlijk ingenieurs bestond. Dutré beaamt: 'Het ingangsexamen had decennialang zijn nut bewezen. De faculteiten Ingenieurswetenschappen in Leuven, Gent en Brussel hebben zich dan ook altijd tegen de afschaffing ervan verzet.'

Minister van onderwijs Hilde Crevits gaat niet mee in het verlangen naar een bindende proef: 'We zien die proeven als een hulp bij de studiekeuze, niet als een instrument om die keuze te beperken.' De minister wil studenten wel verplichten om deel te nemen.

De zaak is uitgemaakt: 'Deelname aan de ijkingsproeven wordt verplicht'. De reden is simpel: 'We willen dat iedereen die een studiekeuze maakt dat doet op basis van een maximale inschatting van zijn capaciteiten. De ijkingstoets houdt de studenten een spiegel voor.'

Op dit moment is de ijkingstoets bindend noch verplicht: studenten kiezen zelf of ze

deelnemen. Iemand die nul haalt, kan in principe gewoon aan de opleiding beginnen.

Het deelnamepercentage verschilt sterk per faculteit. Aan de KU Leuven lopen de burgerlijk ingenieurs voorop: van de eerstebachelorstudenten heeft dit jaar 88 procent deelgenomen. Bij wiskunde, fysica en informatica gaat het om 35 à 40 procent. Voor richtingen als chemie en biologie neemt minder dan 20 procent deel. Bij industriële ingenieurswetenschappen is de participatiegraad zelfs maar 16 procent.

Doel

Maarten Pinxten van de faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen dicht de test een drievoudig doel toe: 'Het geeft studenten een idee van het niveau van de opleiding, ze kunnen zich positioneren ten opzichte van andere studenten en wie slecht scoort, heeft de mogelijkheid zich te heroriënteren.'

Voor wat betreft oriëntering is het de vraag in welke mate de toets aan haar doelstelling beantwoordt. Gaan studenten hun studiekeuze laten afhangen van het resultaat dat ze behalen? Pinxten nuanceert: '88 procent van de deelnemende studenten start aan de opleiding. Het heroriënteringseffect is dus eerder klein. Ik ben echter niet van mening dat dat 'te laag is aangezien het doel van de ijkingstoets breder is dan enkel heroriënteren.'

Voor twijfelaars is de ijkingstoets wel al een waardevol instrument: het kan een doorslaggevende factor zijn in hun studiekeuze. 71 studenten die deelnamen aan de ijkingstoets binnen de groep W&T maar uiteindelijk in een andere richting startten, vulden een online bevraging in. 48 procent van hen gaf daarin aan dat het resultaat op de ijkingstoets heeft meegespeeld in hun beslissing om niet met de opleiding te starten.

Ijkingstoetscommissies

De KU Leuven staat niet alleen in de organisatie van de ijkingstoets: het gaat om een gezamenlijk initiatief van verschillende Vlaamse universiteiten. Zo is de faculteit Ingenieurswetenschappen van de UGent sinds het prille begin bij de toets betrokken. Het aantal deelnemers daar is stabiel: elk jaar gaat het om zo'n 50 tot 55 procent van de beginnende studenten.

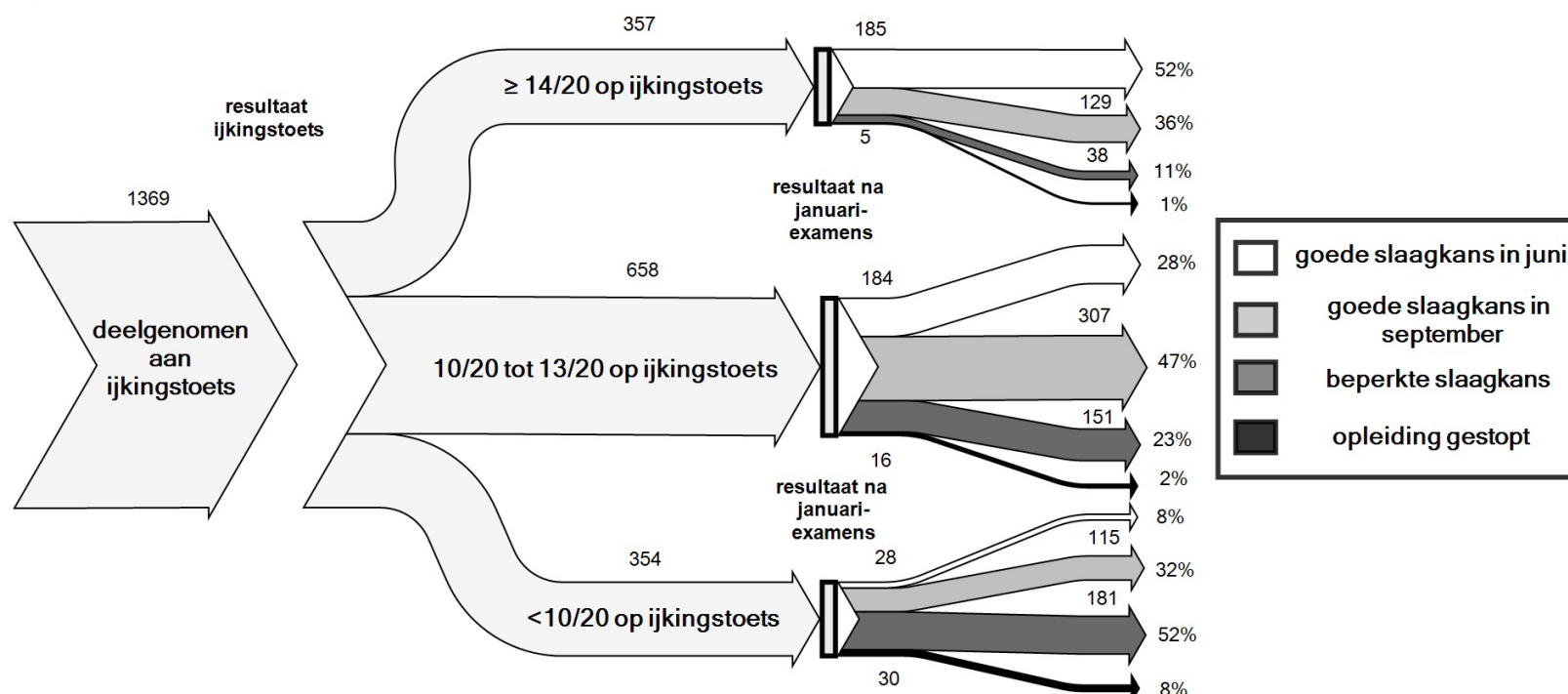
In Leuven is de opkomst groter. Bart Dhoedt, professor aan de UGent, licht toe: 'Dat het deelnamepercentage in Gent wat lager ligt dan in Leuven is wellicht te verklaren door het feit dat in Leuven deelname met positief resultaat via een credit van één studiepoint beloond wordt.'

Dhoedt refereert aan het systeem dat bij de burgerlijk ingenieurs in Leuven wordt toegepast: studenten die geslaagd zijn voor de ijkingstoets krijgen een vrijstelling van één studiepoint in het eerste jaar. Het gaat daarbij om een herhalend wiskundevak dat zij dan niet meer moeten afleggen. Tinne De Laet van de faculteit Ingenieurswetenschappen bevestigt dat het vooruitzicht op een gewonnen studiepoint de participatiegraad omhoog haalt: 'Uit een enquête die we hebben afgenomen blijkt inderdaad dat studenten deelnemen om de vrijstelling te halen.'

Het systeem kan op brede instemming rekenen. Carolien Van Soom van de faculteit Wetenschappen is voorstander: 'Het is een goede manier om studenten te stimuleren. Enerzijds motiveer je hen om deel te nemen. Anderzijds gaan de studenten die deelnemen de test ernstig afleggen, omdat ze geslaagd moeten zijn om het bonuspunt te vergaren.'

Toch wordt het systeem vooralsnog enkel bij de ingenieurs toegepast. Van Soom legt uit: 'Zoiets vraagt organisatie. Als we de deelname koppelen aan een studiepoint, willen we dat ook afstemmen met collega's aan de universiteiten van Antwerpen en Gent.'

Studentenstroom Bachelor Ir(A) KU Leuven - generatiestudenten academiejaren 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016



AMERIKAANSE STUDENTEN STUDEREN ZICH BANKROET

Hoe pakken Trump en Clinton de studentenschulden aan?

Amerikaanse studenten studeren af met een berg schulden. Een probleem dat beide presidentskandidaten onder handen willen nemen. Ieder op z'n eigen manier.

Tekst Simon Thys
Beeld Tomas Craps

Studieleningen in de Verenigde Staten zijn een bekend en berucht fenomeen. De totale studentenschuld bedraagt maar liefst 1,1 triljoen euro. In 2004 bedroeg de schuld slechts 237 biljoen euro. Een impressionante stijging. Bij 70 procent van de studenten die in 2014 afstudeerden met schulden, bedraagt de schuld gemiddeld 30.000 euro.

Onder aftredend president Obama is de schuld niet geslonken. Wie zijn opvolger ook zal zijn, Hillary Clinton of Donald Trump,

allebei willen ze dit probleem aanpakken. Geïnspireerd door Bernie Sanders die de kandidatuur voor de democraten heeft verloren? 'Zeker', stelt Christopher Wlezien, verkiezingspecialist en professor aan de University of Texas. 'Beide kandidaten reageren duidelijk op de kandidatuur van Bernie Sanders, voornamelijk Clinton. Trump is zich bewust van die groep stemmers, hij zou graag ook wat van de studenten hun stemmen hebben. Maar dat is het dan ook.'

Donald Trump

Kandidaat Trump is van goede wil. Hij noemde de studentenschulden een 'gigantisch probleem', tijdens zijn *convention speech* in juli.

'We gaan met alle studenten die verdrinken in de schulden samenwerken om de druk van hun schouders te nemen. Ze beginnen na hun studies net het volwassen leven.'

Hij legt de schuld bij de overheid. Trump stelt dat de overheid profiteert van de studentenleningen. Als oplossing wil hij de studentenleningen terugkeren naar private banken, weg van de federale overheid.

Volgens Trump geven sommige scholen meer geld uit aan hefboomfondsen, beleggingsfondsen die open zijn voor een

beperkt aantal investeerders, en privaat vermogen dan dat ze geld besteden om collegegeld te dekken.

'We willen dat de universiteiten geld besteden aan hun leerlingen, niet aan zichzelf', aldus Trump afgelopen donderdag op een *rally* in Ohio.

Meer plan en inhoud is er niet te vinden bij kandidaat Trump. 'Trump weet niet zeker wat hij wil doen', aldus professor Wlezien. 'De moeilijkheid bij Trump is dat we geen *track record* van hem hebben, zoals we van Clinton wel hebben. We kunnen hem niet voorspellen.'

Al is hij ook wel voorspelbaar in z'n onvoorspelbaarheid: 'Hij mist een plan in de meeste zaken', vertelt de Amerikaanse professor.

Hillary Clinton

Op Clintons website staat er dat ze 'schulden-vrij verder studeren beschikbaar wil maken voor iedereen en de studentenleningen- en schulden onder handen wil nemen'. Ze heeft een heel plan uitgedokterd dat 104 biljoen euro mag kosten.

Tegen 2021 wil ze dat families met een inkomen tot 114.000 euro geen inschrijvingsgelden meer moeten betalen. Dit geldt voor *public colleges* en universiteiten in de staat waar de toekomstige studenten wonen. Verder zullen studenten die lenen volgens Hillary Clinton hun leningen kunnen herfinancieren aan de huidige koers. En stelt ze dat 'de staten meer hun best moeten doen en investeren in hoger onderwijs'.

Professor Wlezien vindt dat allemaal gemakkelijk gezegd: 'Het is tamelijk eenvoudig

voor de federale overheid om met plannen als gratis onderwijs te komen. We hebben vijftig staten, elke staat heeft ook zijn eigen bevoegdheden.'

Hij wijst er ook op dat er veel verschil is tussen het niveau van de universiteiten. 'In verschillende staten zijn er verschillende lagen in het niveau van de universiteiten. Dat is waarom sommige universiteiten zo duur zijn', aldus Wlezien. 'Maar zo is het ook mogelijk om topuniversiteiten te hebben.'

Clinton heeft voornamelijk het meest concrete plan op tafel liggen. 'Clinton weet wat ze wil doen. Ze heeft voor alles een plan. Maar of ze het effectief gaat uitvoeren en of alles mogelijk is, dat valt nog af te wachten', meent professor Wlezien. 'Al is een plan hebben al dichter bij iets uitvoeren, dan geen plan hebben.'



'Trump weet niet zeker wat hij wil doen'

CHRISTOPHER WLEZIEN
PROFESSOR AAN DE UNIVERSITY OF TEXAS



'Clinton heeft voor alles een plan'

CHRISTOPHER WLEZIEN
PROFESSOR AAN DE UNIVERSITY OF TEXAS

Studenten over schulden

De Amerikaanse studenten zijn de dupe van de hoge inschrijvingsgelden. Er moet iets gebeuren, maar hun geloof in de presidentskandidaten staat op een laag pitje.

Voor Drew Glatczak, een Amerikaanse masterstudent Bio-ethiek, zijn de hoge kosten zelfs de reden waarom hij in Leuven studeert: 'Dat is de

voornaamste reden dat ik naar Leuven ben gekomen, anders moest ik jaarlijks 35.000 euro opvoeren'. In zijn ogen is studeren in de Verenigde Staten zonder beurs praktisch onmogelijk. 'Studenten lenen het geld tegen een hoge interest die niemand kan terugbetalen. Er is geen uitweg.'

Glatczak gelooft noch in Clintons majestueuze plan, noch in Trumps vaagheid. 'Beiden zullen er niet in slagen het probleem op te lossen, toch niet in vier jaar', aldus Glatczak. 'Maar als iemand de problematiek gaat oplossen, is het Hillary. Ik stem dus op haar. Zolang het niet Trump is, is het goed voor mij', aldus Glatczak.

Kapitalistische universiteit

Dat denkt ook Kajen Duvall, masterstudent Culturele Studies: 'Ik heb een voorkeur voor Clinton deze verkiezingen', drukt ze zich voorzichtig uit.

'Ik heb Trump nog niet veel horen zeggen over de studentenschulden en -leningen, behalve dat hij vindt dat de overheid minder hard moet zijn en dat studenten leningen moeten krijgen van privébedrijven, wat me geen goed idee lijkt', zegt Duvall. Maar ook over Clinton is ze erg sceptisch: 'Clinton heeft gezegd dat ze de universiteiten in het algemeen betaalbaar wil maken. Wat ik

ook niet zie gebeuren, zelfs niet al zou ze acht jaar president zijn.'

Maar volgens Duvall is het probleem groter en ingebakken in de overheid. 'Ik geloof niet dat beide kandidaten de kwestie effectief gaat aanpakken. Ik vind het een erg mooi concept maar in de V.S. volgt het hoger onderwijs een soort kapitalistische logica. Voor mij is het een bedrijf, net zoals de Amerikaanse overheid. Zij gaan er niet voor zorgen dat studenten minder moeten betalen.'

Kajen Duvall gelooft wel dat betaalbaar onderwijs mogelijk is. 'Als andere landen het kunnen, waarom de V.S. niet?' (Simon Thys)

DE STUDENTENSTAD DOOR EEN INTERNATIONALE BRIL

Opvallend
aan
Leuven

Hoewel heel wat zaken vanzelfsprekend lijken in Leuven, zijn ze dat niet voor internationale studenten. Elke dag stoten zij op nieuwe verrassingen. Van condoomautomaten op straat tot gesloten supermarkten op zondag: tien opvallende dingen in het Leuvense door de ogen van buitenlandse studenten.

Tekst Jente Van Lindt

Beeld Anneleen van Kuyck



1 Behulpzame Leuvenaars

Gevraagd naar bijzonderheden in Leuven antwoordt Efreem Berme, een student uit Ethiopië, meteen dat Leuvenaars 'really nice' zijn. Vooral het behulpzame karakter van studenten en inwoners vindt hij aangenaam. 'Iedereen probeert je echt te helpen', klinkt het.

2 Zondag sluitingsdag

Efreem Berme verwondert zich eveneens over de gesloten supermarkten op zondag. 'In mijn land is op zondag alles open, want iedereen werkt op de andere dagen. Op zondag is het hier zo leeg', zucht hij.

'Hoe geraken studenten op vrijdagmorgen in de les?'

SHERZAT ABLIMIT
STUDENT UIT CHINA

3 Stoet der trolleys

Elk weekend naar huis gaan is voor velen in Leuven een normaal ritueel. Buitenlandse studenten blijven zich echter verwonderen over dit fenomeen. 'Ik vind het erg grappig dat op vrijdagnamiddag iedereen hier met een trolley over straat loopt', deelt Sherzat Ablimit uit China mee.

4 Doodse weekends

De exodus op vrijdag zorgt ervoor dat Leuven in het weekend veel minder bruist dan in de week. In Leuven gaat men uit op donderdag, maar voor buitenlanders is dat de omgekeerde wereld. Sherzat vraagt zich dan ook schaterend af 'hoe studenten op vrijdagmorgen in de les geraken'.

5 Kinderkoppen

De doorsnee student merkt het waarschijnlijk niet eens, maar Chinese studenten valt het wel op: Leuven ligt vol met kasseien. Blijkbaar is dat voor hen toch even wennen. En kopen ze speciaal stevig schoeisel om die kasseien te verteren.

6 Studentengericht

Camille Kakana uit Burundi is dan weer onder de indruk van andere dingen. 'De vele faciliteiten voor studenten zijn opvallend', klinkt het, 'zoals de fakbars, de sportruimtes en de psychologische begeleiding waarop je een beroep kan doen'.

7 Vive le Vélo

Het massale gebruik van de fiets is frappant volgens Juan Maass, die uit Chili afkomstig is en economie studeert. De veiligheid van de fietsers meent hij voldoende gegarandeerd. 'In vergelijking met Nederland kan het beter, maar vergeleken met Zuid-Amerikaanse, Spaanse of Italiaanse steden is het hier echt veilig.'

8 Condooms

Misschien wel het meest opvallend item in deze lijst: condoom automaten. 'Ik vind dat echt grappig om die op straat te zien', licht Haurem Hussein uit Duitsland toe. 'Bij ons vind je die alleen in supermarkten.'

9 Mondelinge examens

Cansu Uzel, een studente antropologie uit Turkije, weet te vertellen dat de examens in Turkije veel vaker schriftelijk zijn. Het is dan wel zo dat er daar veel vaker presentaties zijn doorheen het semester dan in Leuven. Dat maakt het verschil in wezen dan weer niet zo groot.

10 Sterk bier

Deze Belgische specialiteit kan moeilijk ontbreken. Naast de grote variëteiten aan bieren valt tevens de sterke alcoholgraad op. Juan Maass: 'Voor ik naar België kwam had ik nog nooit een bier van 12 graden geproefd.'

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS
F U I F Z A A L

**BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!**

**365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS**

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

**CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJKEN.**

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE
WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Subsidies jongerenpartijen geschrapt

'Frats van Gatz' valt niet in goede aarde

Er is geen overheidsgeld meer voor Vlaamse jongerenpartijen. Die moeten vanaf 2017 hun geld elders gaan zoeken, bijvoorbeeld bij de moederpartij. Niet iedereen is daar onverdeeld gelukkig mee.

Tekst Nicolas Priem en Leonard Boon
Beeld Leonard Boon

De jongerenafdelingen van de klassieke partijen worden momenteel apart gefinancierd in het Vlaamse jeugdwerk. Zeven politieke jongerenorganisaties of PJO's krijgen zo een half miljoen euro. Minister van Jeugd Sven Gatz wil deze pot in 2017 echter afschaffen. De PJO's zullen dan helemaal afhankelijk worden van hun moederpartijen.

Politieke besparing

Sven Gatz verdedigt de beslissing: 'Ik vind dit een logische keuze, aangezien het niet aan het jeugdwerk is om politieke partijen te subsidiëren.' Bovendien wordt volgens de minister het advies gevolgd van het SARC (Strategische AdviesRaad voor Cultuur Jeugd, Sport en Media).

'Dit is geen besparing, maar een herverdeling van middelen om het bredere jeugdwerk meer ademruimte te geven,' stelt hij. Elk jaar worden er immers meer gewone jeugdverenigingen gesubsidieerd uit dezelfde pot. 'Dat is op zich niet problematisch, maar het kan leiden tot versnippering van de subsidies. Daarom wordt deze pot met één miljoen euro vergroot.' Een half miljoen komt dus van het stopzetten van de subsidie aan PJO's.

Thomas Roggeman, de voorzitter van Jong N-VA, vindt het vanzelfsprekend dat moederpartijen hun jongerenafdelingen financieren. 'Het is evident dat een partij haar jongeren financieel ondersteunt. Een regeling voor de jongerenpartijen via de

Goessens is dan ook scherp: 'Dit is een politieke besparing. De partijen die vandaag het grootst zijn, zullen zo extra weerklank krijgen bij de jonge generaties, terwijl opkomende partijen met een verfrissend geluid, zoals de PVDA, worden uitgesloten.'

Gatz geeft toe dat dat argument op korte termijn wel steek houdt. 'Wanneer een partij het goed doet bij de verkiezingen en meer dotaties ontvangt, kan er een groter bedrag bij de PJO's terecht komen.' Toch denkt Gatz dat dit op middellange termijn geen probleem hoeft te zijn. 'Het interessante aan democratie is juist dat grote partijen niet groot blijven. Er kunnen in enkele verkiezingen ingrijpende wijzigingen plaatsvinden. Dat hangt niet enkel van financiële middelen af, maar vooral van de politieke voorkeur van de kiezer, aan de hand van zeer concrete dossiers.'

Verdoken partijfinanciering

Ook Bart Maddens, politicoloog aan de KU Leuven, ziet geen graten in de regeling zoals die nu werd uitgewerkt. 'Partijen krijgen genoeg dotaties om hun PJO's te financieren. Het is bo-

vendien in hun belang om hen niets tekort te doen. Ze vormen een brug naar de jongere generatie.'

Volgens Maddens zijn de subsidies zelfs een vorm van verdoken partijfinanciering. 'Ze maken het mogelijk om de wet op de partijfinanciering te omzeilen. Het is een extraatje voor de partijen, dat verborgen blijft omdat het niet in de partijboekhouding verschijnt.' Dit achterpoortje wordt nu gesloten, stelt Maddens, en dat is volgens hem geen slechte zaak. Ook Thomas Roggeman sluit zich daar bij aan: 'De maatregel is niet enkel goedkoper voor de belastingbetaler, maar ook een stuk transparanter.'



Onafhankelijkheid?

Nu de moederpartijen moeten instaan voor de financiering van hun jongerenafdelingen, vrezen enkele jongerenvoorzitters voor de onafhankelijkheid van hun afdelingen. Luidt het spreekwoord niet: 'Uit wiens hand men eet, wiens woord men spreekt'?

'Wij zijn vaak de luis in de pels en willen dat zo houden,' stellen de politieke jongerenverenigingen Jong CD&V, Jongsocialisten, COMAC en Jong Groen in een open brief. 'We laten een kritische stem horen die soms tegen de stroom in roeit. Die onafhankelijkheid schaft minister Gatz de facto af.'

Minister Gatz tempert. 'Ik begrijp de vrees voor het verdwijnen van de politieke onafhankelijkheid. Maar die vrees moet niet overspannen worden.' Volgens Gatz is de band tussen de moederpartij en haar jongerenafdeling er al. 'Zo genieten de PJO's nu al van vele voordelen via de moederpartij, zoals huiszitting en verschillende diensten.'

Ook Maddens nuanceert: 'Vroeger wogen PJO's meer op het beleid. Dat is nu anders.' Tom Van Grieken, voorzitter van het Vlaams Belang en zelf een product van de jongerenafdeling van zijn partij, ziet de beslissing net als een verhoging van de onafhankelijkheid. 'Het subsidie-infuus is nefast voor het politieke engagement,' stelt hij. 'Je moet onafhankelijk een boodschap kunnen verkondigen, zonder overheidssubsidie. Desnoods moet de moederpartij maar betalen.'

Voor cijfergegevens ga naar veto.be

'We laten een kritische stem horen die soms tegen de stroom in roeit. Die onafhankelijkheid schaft minister Gatz de facto af'

JONG CD&V, JONGSOCIALISTEN, JONG GROEN EN COMAC

bestaande partijfinanciering is daarvoor een geschikt instrument. Zo blijft een duidelijk kader bestaan voor de jongerenwerkingen,' zegt hij in *Het Laatste Nieuws*.

Dat argument kan bij Comac, de studentenbeweging van de PVDA, niet op veel bijval rekenen. 'Niet verrassend dat de jongeren van de N-VA, veruit de rijkste partij, deze beslissing toejuichen,' vindt Comac-ondervoorzitter Oliver Goessens. Ook Kristof Calvo, Kamerlid en voormalig jongerenvoorzitter van Groen, heeft zijn bedenkingen bij de houding van Jong N-VA: 'Ik kan moeilijk geloven dat een partij die recent nog twee dissidente partijleden heeft geschorst, zou luisteren naar kritische jongeren.'

'Het is niet aan het jeugdwerk om politieke partijen te financieren'

SVEN GATZ
MINISTER VAN JEUGD (OPEN VLD)

'Niet verrassend dat de jongeren van de N-VA, veruit de rijkste partij, deze beslissing toejuichen'

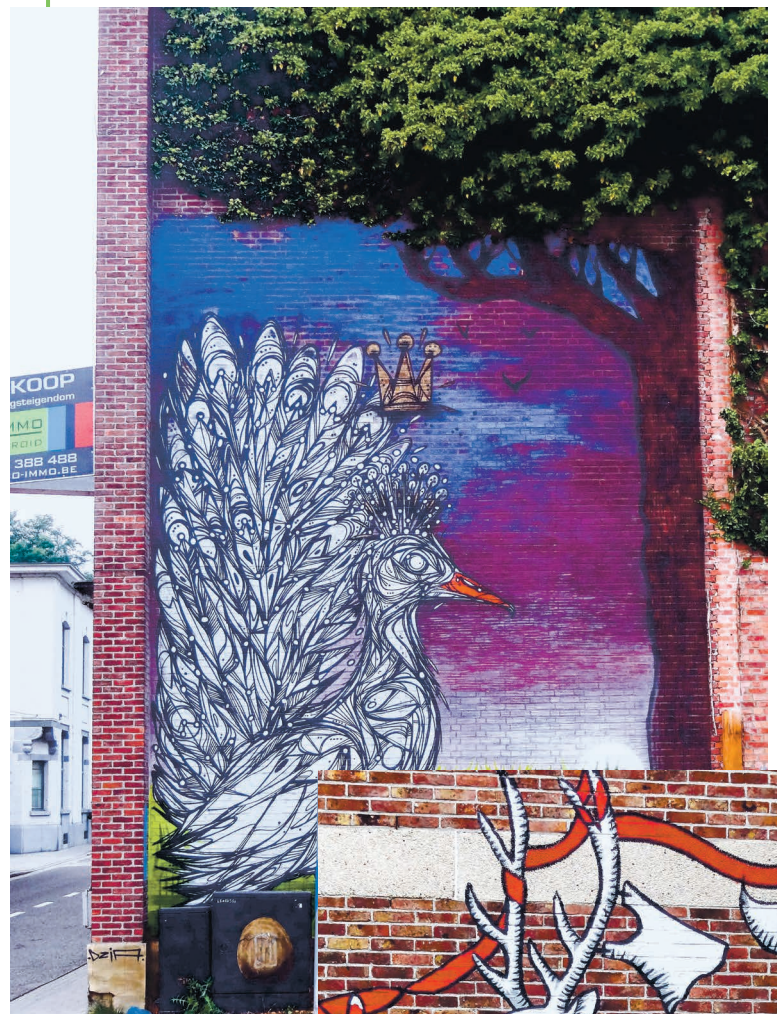
OLIVER GOESSENS
ONDERVOORZITTER COMAC





Beeld Nicolas Priem

Schepen van Stadsonderhoud Dirk Robbeets (sp.a) bevestigt dat alle openbare Street Art in Leuven in overeenstemming met de autoriteiten is. 'Alles wat je momenteel op Leuvense muren ziet, is met toestemming van de stad', zegt Robbeets. Voor kunstenaars met plannen voor de toekomst is de schepen duidelijk. 'Kunst in de straten kan zeker, maar we zouden toch altijd graag op voorhand weten wat er precies geschilderd wordt. Vergeet dus zeker geen toestemming aan de stad te vragen. Dat geldt trouwens ook voor wanneer je besluit je gevel in een ander kleurtje te verven', besluit Robbeets. (Jef Cauwenberghs)



Wetenschap dan toch nog 'cool'

Kinderuniversiteit lokt 350 kinderen

Aan de kinderuniversiteit krijgen kinderen de kans om voor één dag student te zijn. Zo'n 350 kinderen verzamelden dit weekend in Campus Arenberg voor een dag vol wetenschap en hoorcolleges.

Tekst Arne Sonck
Beeld Bavo Nys

Afgelopen zaterdag kwamen zo'n 350 kinderen vanuit heel Vlaanderen afgezakt naar Campus Arenberg om voor één dag student te zijn. De KU Leuven organiseerde er de twaalfde editie van de kinderuniversiteit, volledig in het thema van Utopia.

Vorige week werd een eerste kinderuniversiteit georganiseerd aan campus KULAK in Kortrijk en volgende week kunnen leergierige kinderen nog een laatste keer terecht in College De Valk.

'De bedoeling van de kinderuniversiteit is om kinderen tussen 8 en 13 jaar de kans te geven om een dagje les te komen volgen als een echte student', vertelt Elisabeth Vanroye, organisator van het evenement en medewerker bij de Dienst Congres en Event van de KU Leuven.

'We willen kinderen zoveel mogelijk in contact brengen met wetenschap', vervolgt Vanroye. 'Er zijn twee colleges oftewel kinderlezingen die de kindjes kunnen volgen of een vijftiental workshops. Daar kunnen kinderen bijvoorbeeld een eigen computerspel maken.'

De editie kan zeker succesvol genoemd worden. 'We verwachtten zo'n 300 à 350 kinderen', vertelt Vanroye, 'Er zijn er zelfs nog iets meer.'

De kinderen lijken het leuk te vinden. Hoewel velen tijdens het hoorcollege over onder andere Gaudi's architectuur ongeduldig heen en weer zitten te schuifelen, komen er toch heel



wat kritische vragen achteraf. 'Maar hoe testen ze dan hoeveel gewicht zo'n brug kan dragen?' vraagt een student zich af. 'Da's toch jammer als die bij de eerste keer testen steeds instort?'

'Het was superinteressant en maar een klein beetje zoals school', vat een ander kindje samen.

'Het was superinteressant en maar een klein beetje zoals school'

EEN DEELNEMER VAN DE KINDERUNIVERSITEIT



24 URENLOOP

Letteren loopt weer niet mee

Op dinsdag 25 oktober gaat de 24 urenloop van start, maar voor het tweede jaar op rij laat Letteren de loopschoenen in de kast.

'Het klopt dat wij met Letteren dit jaar de 24 urenloop aan ons laten voorbijgaan', vertelt Yentl Biebau, preses van Eoos, namens alle Letterenkringen. 'Niet elke kring was volledig tegen het evenement, maar pogingen tot deelname zijn uiteindelijk op niets uitgedraaid en in een goede sfeer beëindigd. We blijven dus één Letterenblok en zullen dit jaar allemaal niet deelnemen. Voor volgend jaar herbekijken de nieuwe ploegen het.'

83 shiften

Nadat Letteren vorig jaar voor de eerste keer niet deelnam, heeft LOKO, de koepelorganisatie van de Leuvense studenten, geprobeerd de kringen opnieuw enthousiast te maken voor het evenement. 'Ik heb gepolst of Letterenstudenten voor andere ploegen konden meelopen, bijvoorbeeld als begeleider voor Run for Specials', bevestigt Koen Peters, sportcoördinator van LOKO.

'Verder is er beslist dat kringen shiften kunnen doen zonder te lopen. Dit jaar hebben de

zes Letterenkringen daarom opnieuw gezamenlijk shiften opgenomen, zodat ze aan een maximum van 83 komen, eerlijk verdeeld onder de kringen. Daarnaast zal Babylon ook een eetstandje hebben.'

Hernieuwde interesse

Peters kijkt positief naar de editie van 2017. 'Letteren staat een eerste stap dichterbij een nieuwe deelname. Dit jaar was er meer interesse om opnieuw deel te nemen en ik voelde de teleurstelling van de sportverantwoordelijken binnen de kringen dat het uiteindelijk toch nog niet gelukt is. Het is alvast goed nieuws dat er een eetstandje van Babylon zal staan.'

Volgend jaar een ander scenario? 'Erasmus Student Network, ESN, heeft momenteel een kleine ploeg om te kunnen lopen. Misschien vormen de Letterenkringen en ESN wel een loopploeg voor de 24 urenloop van 2017', besluit Peters. (Katrien Dreesen)

'Letteren staat een eerste stap dichterbij een nieuwe deelname'

KOEN PETERS
SPORTCOÖRDINATOR LOKO

LOFEHACK

Veel Alma-klienten laten vaak hun groenten liggen. Begrijpelijk, niet iedereen lust graag worteltjes uit blik of droge veldsla. Dat is echter helemaal niet nodig.

Wist je dat in Alma de groenten van de warme maaltijden onderling inwisselbaar zijn met de salad bar? Je kan dus gewoon vragen om geen groenten op je bord te scheppen, en vervolgens aan de salad bar naar hartelust verse tomaat met mozzarella, couscous met feta of aardappelsalade op je bord scheppen!

Heb je zelf een tip om het studentenleven aangenamer te maken, mail dan naar lifehack@veto.be. (Arne Sonck)

REEKS STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING: VISUEEL

Ontdek de wereld, begin bij het onzichtbare

Je een weg banen door een universitaire opleiding is niet altijd even makkelijk. Maar zelfs studenten met een visuele functiebeperking hoeven niet in het duister te tasten.

Tekst Eva Sevrin en Katrien Dreesen
Beeld Josje Kerkhoven

Vorig jaar waren er 54 studenten met een visuele functiebeperking ingeschreven aan de KU Leuven. Deze studenten zijn volledig blind of zwaar slechtziend. Zij krijgen naast tegemoetkomingen van de universiteit ook financiële steun van de overheid. Zo kunnen slechtziende studenten de dikste cursussen leren en de moeilijkste schriftelijke examens afleggen. Maar ook organisaties zoals International Camp on Communication and Computers bieden essentiële hulp. Aan zowel praktische zaken als aan het sociale aspect wordt gedacht.

Essentiële hulp, individuele faciliteiten

Studenten met een visuele functiebeperking kunnen aan de KU Leuven faciliteiten aanvragen. Dat betekent dat ze samen met hun zorgcoördinator een manier zoeken om op een gelijkwaardige wijze aan de KU Leuven te studeren.

Zo gebruiken veel slechtziende studenten technische hulpmiddelen tijdens de hoorcolleges of de examens. 'Ik neem mijn eigen laptop mee naar examens, omdat daar speciale voorleessoftware op staat', vertelt Daisy Opdebeek. Daarnaast hebben sommige studenten een voorlees- of schrijfassistent nodig.

Naast de individueel vastgelegde examenfaciliteiten krijgen de studenten steun van de overheid. Zo verzorgt de Cel Speciale Onderwijsleermiddelen van het Ministerie van Onderwijs en Vorming (Cel SOL) financiering voor het omzetten van cursussen naar braille of digitale versies waar de studenten hun voorlees- of vergrotingssoftware op kunnen loslaten.

'Studeren gaat zo wel heel veel trager. Als je blind bent, kun je niet even snel iets cursief lezen, markeren of een woord herlezen,' vertelt Anthony Reyers, een blinde student communicatiewetenschappen, 'lezen is voor slechtziende personen een langzame, lineaire bezigheid.'

Maar ook grafisch studiemateriaal bemoeilijkt het verwerken van de leerstof. Grafieken en tabellen kun je niet omzetten naar braille, dus die moeten tactiel gemaakt worden. Die omzetting is echter moeilijk en kan soms lang duren.

'Zo had ik ooit twee examenvragen die over een tabel uit de cursus gingen. Nu stonden die tabellen niet in mijn digitale versie van de cursus', vertelt Anthony. 'Ik ben toen puur uit principe in beroep gegaan, maar de examencommissie veegde mijn bezwaren gewoon van tafel. Ze waren van mening dat het mijn verantwoordelijkheid was om te kijken dat al het cursusmateriaal juist wordt overgezet. Maar ik kan dat niet zien, hé, dus ik kan dat niet checken! Uiteindelijk ben ik naar de vicerector van studentenzaken (*professor Gosselink, red.*) gestapt en hij heeft me gelijk gegeven.'

'Ik kan niet zomaar op iemand afstappen, anderen moeten altijd eerst naar mij komen'

ANTHONY REYERS
BLINDE STUDENT AAN DE KU LEUVEN

LADY JUSTICE



NEVER
JUDGED
A BOOK
BY ITS
COVER
IN HER
COLLEGE
YEARS

Wegwijs in stad en maatschappij

Ook buiten de KU Leuven zijn er organisaties die zich inzetten voor studenten met een visuele beperking. Zo is er Licht en Liefde, een organisatie die bijvoorbeeld lessen aanbiedt om braille te leren lezen en om met de speciale software te leren werken. Ook zaken die voor sommigen als alledaags worden ervaren, kun je hier aanleren. 'Ik volgde mobiliteitslessen om me in Leuven te kunnen verplaatsen en de weg te vinden toen ik hier naar de universiteit kwam', vertelt Eline Van Gestel, een slechtziende student rechten. Anna, een blinde student die anoniem wenst te blijven, volgde dan weer make-uplessen.

Via vormingen probeert de organisatie blinde en slechtziende mensen zo goed mogelijk te begeleiden. Jonge mensen kloppen minder vaak aan bij Licht en Liefde. 'Jongeren willen zelfstandig zijn en komen dus minder snel naar Licht en Liefde dan oudere mensen. Onze naam schrikt misschien ook wat af, daardoor kunnen jongeren de nodige ondersteuning missen', aldus Jan Dewitte, redacteur en documentalist bij Licht en Liefde.

International Camp on Communication and Computers (ICC) is een organisatie die jaarlijks een zomerkamp voor slechtziende jongeren uit verschillende landen organiseert. Tijdens het kamp kunnen jongeren allerhande workshops

volgen om zo zelfstandig hun weg te vinden in een wereld op maat voor ziende mensen. Anthony Reyers zit in het bestuur. 'Ik ben zelf begonnen als deelnemer. Later hebben we met een groepje een Vlaamse delegatie gestart. Nu kunnen ook Belgische jongeren elk jaar deelnemen. Dit jaar wordt het kamp aan de KU Leuven georganiseerd.'

Hier kunnen jongeren dan leren hoe ze een cv moeten schrijven of hoe je betere presentaties kan geven. 'Er was ook een workshop 'How to study abroad', en als ik die niet gevolgd had zou ik nooit op Erasmus geweest zijn', vertelt Anthony, 'ervaringsdeskundigen legden in de workshop helemaal uit hoe ik studeren in het buitenland als blinde toch aankon.'

Elkaar niet zien zitten

Sociaal contact leggen is niet altijd even simpel voor slechtziende studenten. 'Ik vind het heel lastig om in een vriendengroep van ziende mensen te raken. Enerzijds ben je anders en dat verhoogt de drempel om vriendschappelijk contact te leggen. Anderzijds zie je de mensen niet. Ik kan niet zomaar op iemand afstappen, anderen moeten altijd eerst naar mij komen', vertelt Anthony.

In onze samenleving speelt uiterlijk een grote rol bij het leggen van nieuwe contacten. 'Qua kledingstijl zoek ik naar een *smart casual* style. Dat werkt soms een beetje om beter op te gaan in de groep', aldus Anthony. 'Andere mensen moeten me daarbij dus helpen.'

Een aula binnenwandelen en naast je vrienden gaan zitten gaat natuurlijk niet. 'Mijn vrienden wandelen me altijd naar de les, want in de aula kan ik hen niet vinden. Ik herken mensen enkel aan hun stem en daar is dat natuurlijk niet mogelijk', vertelt Eline.

Toch kan de universiteit ook echt een ontmoetingsplaats zijn. 'In het middelbaar was het sociaal aspect moeilijker, maar mensen aan de universiteit zijn veel volwassener en accepteren de situatie, dat is echt fijn.'

Ook omkaderd wonen, waarbij studenten met een functiebeperking samen met begeleidende studenten samenleven, kan het sociale aspect bevorderen. 'Eerst twijfelde ik of ik wel op kot wou gaan bij omkaderd wonen, omdat ik dat net wel stigmatiserend vond', vertelt Daisy, 'maar achteraf heb ik daar geen seconde spijt van gehad.'

Anthony zit zelf als begeleider op omkaderd wonen. 'Ik vind dat iedereen elkaar kan helpen. Zo vond ik het zalig om naar mijn les gebracht te worden door iemand in een rolstoel.'

Studenten met een visuele functiebeperking overwinnen dus op dagelijkse basis heel wat obstakels. Dat vergt energie en uitzonderlijke doorzetting. 'Als slechtziende of blinde mensen over de juiste middelen beschikken en voldoende assertief zijn, kunnen ze heel ver geraken', aldus Jan Dewitte.

'Als je blind bent, kun je niet even snel iets cursief lezen, markeren of een woord herlezen'

ANTHONY REYERS
BLINDE STUDENT AAN DE KU LEUVEN



Kick-off evenement Green Office Leuven

‘Wij zijn de bijen die de bloemen bestuiven in de universiteitstuin van een duurzamere toekomst’

ASTRID CROES
LID VAN GREEN OFFICE

KU Leuven krijgt hotspot van duurzaamheid

Green Office KU Leuven, een spiksplinternieuw duurzaamheidspunt voor en door studenten, deed voor het eerst zijn deuren open voor het grote publiek.

Tekst Anneka Robeyns
Beeld Daphne de Roo

Op de eerste activiteit van Green Office was het proppen geblazen. Jong en oud trok naar het kick-off evenement om te proeven van een rijkgevoeld programma, gaande van boeiende workshops en lezingen tot kokosbier en verse soep van overschotjes.

Geen nieuw concept

Green Office laat zich beknopt definiëren als 'een duurzaamheidskantoor aan de universiteit geleid door studenten en ondersteund door stafleden'. Het zou dé plaats bij uitstek moeten worden waar studenten en personeelsleden terecht kunnen met vragen en ideeën omtrent een duurzame universiteit.

Voor KU Leuven is dit het jongste initiatief van de Dienst Duurzaamheid in samenwer-

king met Studentenvoorzieningen, LOKO en CORE (Coöperatief Ondernemen in Rationeel Energiegebruik). Een hybride model voor én door studenten waarin men samenwerkt aan diverse projecten om de KU Leuven duurzamer te maken. Een team van vijf jobstudenten uit verschillende faculteiten geven het project vorm en leiden alles in goede banen.

Het concept is echter niet zo uniek als men doet uitschijnen. Onze Noorderburen kwamen er reeds mee op de proppen in 2010 en het duurzaamheidskantoor van Gent draait al sinds 2015 op volle toeren. 'Wij hoeven helemaal niet te kijken naar de aanpak van de UGent aangezien we van de KU Leuven de volledige vrijheid hebben gekregen in de opstart van dit initiatief', verklaart Astrid Croes, één van de vijf leden van het Green Office team.

Rode-bietendip

Het openingsevenement startte overdag met vier workshops rond ecologisch leven, denk 'meubels maken uit pallettenhout' en 'ecologisch koken op kot' met op de achtergrond een *sustainable speeddate* voor jonge onderzoekers.

En wat is een opening zonder receptie? Bij Green Office werden de mensen duurzame hapjes en drankjes voorgeschoteld, o.a. verse soep gemaakt van groenten die anders in de vuilbak zouden zijn beland. Al knabbelend aan Oxfam Chips met rodebietendip kon men

een infomarktje met allerhande duurzame initiatieven bezoeken.

Het avondprogramma stond volledig in het teken van positiviteit, wat bleek uit de openingsspeeches. 'Onze universiteit kan een hotspot van duurzaamheid worden. Waar anders worden zo veel jonge mensen klaargestoomd om in de meest uiteenlopende sectoren beslissingen te gaan nemen? Stel je de impact voor als al die beslissers van morgen opgeleid zijn over duurzaamheid', verkondigde Noah Fuhrmann, lid van team Green Office.

Het was net geen naïef pleidooi voor de 'we zijn goed bezig en alles komt goed' houding. De nadruk lag immers op initiatieven die de toekomst zelf in handen nemen. Ook rector Rik Torfs deed een duit in het zakje: 'We moeten al onze besluiten duurzaamheid laten inademen: bij het aanplanten van nieuw groen kijken wij bijvoorbeeld altijd naar de kwaliteit en houdbaarheid van bepaalde planten, hetzelfde geldt voor de duurzaamheid van onze historische gebouwen.'

Het logo van het project (*Een groene bij, red.*) staat symbool voor hun hele verhaal: 'Wij zijn de bijen die de bloemen bestuiven in de (universiteits)tuin van een duurzamere toekomst', aldus Astrid Croes. Woorden die tot de verbeelding spreken. Echter, een concreet ontwerp om Leuven tot duurzaamheid te dwingen, bestaat nog niet. Daarvoor zijn zij afhankelijk van de studenten-vrijwilligers

en de ideeën die zij hopelijk zullen aanbren-

gen. Het Green Office project nam dus een opmerkelijke start en moet nu deze grote woorden waarmaken. Op 25 oktober vindt een startvergadering plaats waar men vrijwilligers uitnodigt om over een concreet actieplan voor de toekomst te discussiëren.



INCLUSIEVE GRIFFEL 2016 VOOR MARC DE BEL

Na 'Blinker' nu ook 'Mette' bekroond

Op 15 oktober kende Inclusie Vlaanderen de Inclusieve Griffel 2016 toe aan Marc de Bel. De prijs beloont een publicatie waarin een personage met een verstandelijke beperking een inclusieve rol speelt.

Tekst Jan Costers

Dit jaar vond de Inclusieve Griffel niet plaats op de boekenbeurs in Antwerpen zoals gewoonlijk, maar werd ze uitgereikt op het provinciehuis in Leuven om de Trefdag Handicap 2016 te openen. Na een eerste bekroning in 2003 voor *Blinker en de bakfietsbioscoop*, heeft Marc de Bel nu ook een tweede Inclusieve Griffel in ontvangst mogen nemen voor *Mette*. Het historische young-adult-verhaal gaat over Met-

te die samen met haar vader en broer Berre, die een verstandelijke handicap heeft, een reis naar Amerika onderneemt.

Sven Gatz, minister van Cultuur (Open Vld), overhandigde de prijs en benadrukt het belang van diversiteit in literatuur: 'Berre is een mens van vlees en bloed. Hij heeft een verstandelijke beperking maar een grote emotionele intelligentie. Het is belangrijk dat mensen met een beperking opgevoerd worden door de schrijver in hun volle mens-zijn, niet als randverschijnsel of een uitzondering.'

Ook voor Denise Vandervoort, schepen van Cultuur in Leuven (s.pa), mag het belang van de prijs niet onderschat worden: 'Deze prijs zorgt ervoor dat mensen met een handicap erkenning krijgen, niet alleen als mensen met een handicap, maar als mensen met talent.'

Evenementen als de Inclusieve Griffel kunnen een culturele beweging teweegbrengen, die op zijn beurt dan weer een sociale impact kan hebben. 'Hoe vaker een personage met een beperking in fictie als volwaardige deelnemer participeert, hoe makkelijker deze mensen in de realiteit zullen worden aanvaard en gewaardeerd', aldus Gatz.



Dat De Bel verheugd was met de prijs spreekt voor zich. 'Ik heb wel iets met *speciallekes*,' vertelt de jeugdauteur. Hij is echter geen fan van labels: 'Vroeger was het inclusiever, kinderen

speelden met elkaar zonder te focussen op de verschillen. Nu heerst er een stigma waarbij de nadruk op anders-zijn ligt en het hokjesdenken zich wat opdringt.'

Het doel van de Inclusieve Griffel is om mensen met een verstandelijke beperking echter weer deel te laten nemen aan het dagelijkse leven, aan de hand van voorbeelden uit de literaire wereld. 'Vaak vallen vooroordelen pas weg wanneer je iemand kent, maar fictie heeft de kracht om daarvoor al een voedingsbodem van empathie te creëren', besluit Gatz.

‘Nu heerst er een stigma waarbij de nadruk op anders-zijn ligt’

MARC DE BEL
AUTEUR VAN METTE

RECENSIE:
TRAGE
SUIKERS

Chaos en nog meer chaos



De eerste Trage Suikers van het seizoen stond in het teken van activisme.

Trage Suikers van Het nieuwstedelijk? Spelers, muzikanten, zangers, wetenschappers, schrijvers 'en andere mensen' werkten één dag lang aan een avond vol tekst, muziek, debat, theater en audio.

Tekst Nora Sleiderink

Met de bovenstaande beschrijving presenteert Het nieuwstedelijk alvast zelf het project. De eerste thema-avond ging over activisme en vond afgelopen donderdag plaats in OPEK. Klinkt vaag? Dat is een understatement. Googleman meets voordracht meets muziktrio: diversiteit kan best. *Trage Suikers* is slachtoffer geworden van zijn eigen ambities.

Eendagstactiek

Je bedenkt het zo gek niet, of het zit in de voorstelling verwerkt. Een lezing van een sociaal geograaf. Een sms naar Chokri Mahassine. Een cursus geweldloze verzetstechnieken voor dummies. Het resultaat is al even kakofonisch als de middelen hybride zijn. Kortom: een zootje ongeregeld.

Geen wonder ook. Het publiek wordt er keer op keer met misplaatste trots aan herinnerd dat hier maar één dag aan is gewerkt. Zoals ook jij veel te laat aan die ene paper begint, maar dan toch een 18 verwacht van de prof. *Trage Suikers* probeert naar analogie met dagelijkse talkshows à la Van Gils en Gasten een thema zo actueel en divers mogelijk te brengen. Maar de actualiteit is, buiten een ode aan die dag overleden theatermaker en activist Dario Fo, afwezig. Een meerwaarde is de eendagstactiek dus niet.

Daarentegen boet de voorstelling juist in aan de nodige structuur en nauwkeurigheid. Aan de beloofde twee uur wordt zo-even anderhalf uur aangebreid – *Trage Suikers* heeft zijn naam niet gestolen. Ook het gebrek aan professionaliteit stoort. Een op het toneel

verloren gsm, een afstandsbediening die niet werkt, een weggelopen saxofonist... Er mist regie.

Gekke danspasjes

Dat is jammer, want inhoudelijk is er potentieel. De studenten van LUCA Drama zetten met hun versie van de tekst *Tyl van Limburg* een degelijke voordracht neer. Elvis Peeters brengt met Somberman catchy nummers begeleid door gekke danspasjes. De teksten zijn ietwat repetitief, maar de schwing van het *Wij willen lawaai*-lied komt dan weer als geroepen. *Slam poet* Roncha eindigt de avond met een korte maar straffe performance: poëzie die betovert.

Helaas gaat het talent ten koste van het medium. De voorstelling lijkt meer voor de ma-

kers dan voor het publiek. De chaos bevremdt – cynisch valt de parallel te trekken met het huidige activisme. *Trage Suikers* is een leuk experiment, maar niet een dat herhaald dient te worden. Toch niet alvorens Het nieuwstedelijk goed heeft nagedacht over wat het eigenlijk wil brengen.

‘Aan het beloofde twee uur wordt anderhalf uur gebreid: Trage Suikers heeft zijn naam niet gestolen’

RECENSIE: TROJE

Een voorstelling als een warm bad

Maarten Ketels maakte 'Troje' over de vier maanden die hij doorbracht bij de Romagemeenschap van Leuven. Hij zet je op je plaats en laat de omgeving dan langzaam verdwijnen.

Tekst Josje Kerkhoven
Persbeelden Ellen Haesevoets

In de kleine zaal van OPEK klinkt uit de geluidsinstallatie: 'Welkom bij *Troje*. Wij gaan zo meteen samen naar de locatie. Neem jas en dergelijke zeker mee. En wees voorzichtig: de vloer is er zeer oneffen.' Op hakken, met een korte jas die niet dicht kan, door een koud heuvelslandschap. Om me heen hoor ik gemopper van wat oudere dames die het ook niet helemaal zien zitten.

Troje wordt opgevoerd in de oude stookhal van Stella Artois, met afbladderende blauwe muurverf en grote tochtgaten waar ooit deuren en ramen hebben gezeten. Er staan plastic stoelen met fleecedekentjes en hoofdtelefoons.

Het is nu al koud. Op een tussenverdieping is door een gat in de muur een man te zien die

viool speelt. Maarten Ketels komt op met twee plastic tassen. Hij somt de inhoud op: kilo's spek, donuts, blikken ananas. Daar begint de wereldans die *Troje* heet: het verhaal van *Ke-teltjes* poging om binnen te komen in de cirkel van de Leuvense Roma. Op zoek naar vrijheid en romantiek. Met een replica van een negentiende-eeuwse woonwagen als Trojaans paard. Een echt paard hangt trouwens met kettingen van het plafond. Dood en schadeloos gesteld.

Hopen kak en vuilnis

Ketels roept zijn twee honden, Leo en Fien. Hij legt ze aan de ketting, om te slapen. Als een van de honden achter een deur dwijnt, roept hij haar vergeefs terug. 'Fien,

het is siësta nu, er zijn daar allemaal gaten waar je in kunt vallen.' De zender van de microfoon valt, het geluid van de muzikant werkt plotseling niet. Een paar keer moet er een technicus op het podium komen. Maar Ketels blijft tegen ons praten, is in onze hoofden.

Ook als hij de honden naar de auto brengt omdat ze niet stil kunnen zitten, blijven we met hem meedenken. De wilde, volle voorstelling past bij het romantische beeld van het vrije zigeunerleven. Een gat in de muur van de stookhal wordt de maan die om half vier 's nachts de zon weerkaatst over de hopen kak en vuilnis waar de honden in rollen. Prachtige beschrijvingen razen voort.

Ketels neemt ons, ondersteund door muziek, mee naar de sintels uit de kachelpijp die zich vermengen met de sterrenhemel, de honden die als waterkruiken onder de dekens liggen en vooral naar de Roma. Zij zijn als het dode Trojaanse paard dat aan het plafond hangt: niet zo gevaarlijk als je denkt. Ketels heeft alleen wel steeds meer moeite met de hoeveelheid vlees en plastic die ze er doorheen jagen. Zijn ze daarmee wel zo 'vrij' als hij hoopte?

Odysseus aan een haardvuur

Wanneer Ketels, of 'Suzuki', zoals hij zich bij de Roma laat noemen, begint te twijfelen aan de romantiek en de vrijheid van het zigeunerleven, komt hij daar iemand tegen



Er staan plastic stoelen met fleecedekentjes en hoofdtelefoons

die een uitweg biedt. Haar boodschap: je kunt al veel betekenen, door gewoon net als de Roma, van sommige dingen afstand te nemen. Er niet aan mee te doen. Die uitweg is geen vluchtroute, maar een troost.

Tijdens *Troje* bevries je waar je bij zit. Maar tegelijk ben je Odysseus, die van zijn lange, koude reis terugkomt bij een warm bad en een haardvuur.

RECENSIE: RADICAL LIGHT

Een vat vol onvoltooide vormen

In het abstracte dansuniversum van Salva Sanchis bewerken vijf dansers een instrumentale hartslag van 120 beats per minuut tot een uur hypnose. Alles vloeit in het strakke, zinderende 'Radical Light'.

Tekst Gilles Michiels en Jonas Denduyver
Persbeeld Bart Grietens



De dansers wekken een schijn van oneindigheid, alsof deze ervaring nooit begonnen is en nooit stopt. Al wanneer je de zaal in STUK binnenkomt en het licht nog niet radicaal lijkt maar een gewoon zaallicht, wentelen de dansers van Salva Sanchis zich in bizarre, moeilijk definieerbare, onvoltooide bewegingen. Wat doen ze, wil je vragen.

Pure beweging

Dat blijft zo. De Spaanse Brusselaar, die al samenwerkte met Anne Teresa De Keersmaecker en nu met Marc Vanrunxt de dansorganisatie Kunst/werk vormt, zweert bij pure beweging zonder conceptuele zwaarte.

Om beurten begeven zijn dansers zich weifelend naar het midden van het podium, waar ze enkel hun eigen interne logica gehoorzamen. De anderen verbergen zich in de scha-

duw, als schuchtere feestgangers die zich in een nachtclub aan het begin van de avond nog angstvallig aan een glas bier vastklampen.

In het begin bevatten hun bewegingen nog een vrij hoog 'dat-kan-ik-ook'-gehalte. We zouden ze thuis kunnen uitvoeren, in onze waan van onbekekenheid. Maar hier sluipt er een vloeiende naturel in die schijnbare pogingen tot dans, die elkaar zo gezwind opvolgen dat ze vanzelfsprekendheden worden.

Elke beweging ontdoet zich van een nieuwe vraag. Zo zul je nooit te weten komen wat voorbereid is of ter plekke verzonnen. Soms, wanneer de dansers synchroon rond de eigen as draaien, is de choreografie te interactief om uit de duim gezogen te zijn. Op andere momenten kijk je naar bewegende moleculen in een te klein vat, die geïmproviseerde sprongen maken zonder duidelijke richting. Die hypnotische opeenvolging is de sterkte van deze voorstelling.

Eigen wereld

Denk daar de ontzettend knappe techno-soundscape van het Belgische dj-collectief Discodesafinado bij, die de dansers een voortdurend keurslijf van 120 beats per minuut oplegt. Het muziekstuk manifesteert zich als een dichte klanksmog van *ambient* maar vervelt steeds nadrukkelijker tot bezwerende elektronica, tot in de finale de beats uit de boxen gutsen en de lichamen in meer complexe, uitbundige moves uiteenspatten. Geen vragen meer. Het glas bier uit de nachtclub heeft zijn werk gedaan.

Vanaf dan stevent *Radical Light* af op een logische zege. Dansers die naast elkaar, door elkaar, soms bijna met elkaar kronkelen en springen. Dansers rond dezelfde hartslag, maar toch in hun eigen wereld, enkel flirtend met de fysieke aanraking. Wat ze delen is de wil om te bewegen, de ruimte met handen, voeten en romp af te tasten en te doorgronden.

Heeft het überhaupt iets te betekenen? De dansers in *Radical Light* houden de abstractie tot het einde vol met zo'n onverstoorbare normaliteit dat de bewegingen zelf de boodschap worden.

In Radical Light worden de bewegingen zelf de boodschap

Hier volgen de schijnbare pogingen tot dans elkaar zo gezwind op dat ze vanzelfsprekendheden worden

PARTICIPATIE BIJ DE LEUVENSE CULTUURHUIZEN

Wanneer de toeschouwer gebruiker wordt

(trippy)

PARTICIPATIECARTOON

Participatie is een van de vijf functies waarvoor kunstorganisaties deze zomer subsidies konden krijgen. Het begrip is breed, dus vullen Leuvense cultuurhuizen het op hun eigen manier in.

Tekst Gilles Michiels
Beeld Anneka Robeyns

In de dossiers die de cultuurhuizen hebben ingediend om deze zomer subsidies te krijgen, konden organisaties vijf functies aanduiden. Naast 'presentatie', 'reflectie', 'productie' en 'ontwikkeling' maakte ook 'participatie' deel uit van die groep. De term, die eerder vooral associaties oproep met kunsteducatie en sociaal-artistisch werk, kan nu ook wortel schieten in een breder kunstenveld. Tenminste, dat kan, als de organisaties weten wat ze ermee moeten aanvangen.

Van de cultuurhuizen die in Leuven subsidies kregen, hebben er drie aangegeven op participatie te zullen inzetten: STUK Kunsten-centrum, het sociaal-artistisch theatergezelschap Compagnie Tartaren en het Centrum voor Nieuwe Muziek MATRIX. Maar hoe brengen de organisaties het begrip in de praktijk?

Deelnemen vs. deelhebben

De definitie van het begrip wordt door het Kunstendecreet vrij vaag gehouden en is dus voor interpretatie vatbaar. Het decreet situeert participatie tussen de uitersten 'deelnemen', dat betrokkenheid bij een grote groep mensen nastreeft, en 'deelhebben', dat de toeschouwer als mede-eigenaar van het aanbod vooropstelt.

Theaterwetenschapper Ciska Hoet, die voor tijdschrift *rekto:verso* een uitgebreid dossier over het onderwerp uitwerkte, erkent de verwarring over het begrip. 'Participatie kan zowel staan voor co-creatie, waarbij niet-professionelen bij het productieproces betrokken worden, als voor allerlei drempelverlagende ingrepen die gericht zijn op het bereiken van een breed publiek. De rode draad ligt in het bottom-up betrekken van het publiek.'

Huis voor Dans, Beeld en Geluid nog maar net achter de rug is.'

Theoretisch moet volgens Vandervelden de toeschouwer een gebruiker worden. 'Dat wil zeggen dat niet langer één *peer group* beslist wat de moeite is om naar te komen kijken, maar dat de toeschouwer ook echt deelneemt aan de werking van STUK. Dat zie je al in *Familie*, ons project waarbij vijftien bezoekers een kunstwerk adopteren en mee naar huis nemen. Maar we vervangen ook

cretalevulling, die voorlopig nog erg statisch is, moet dan maar volgen.

Bij MATRIX en Compagnie Tartaren is participatie een kerntaak, die al langer invulling kreeg. 'Ons doel is om bij het publiek de kennis over en deelname aan de hedendaagse muziek te versterken,' zegt Rebecca Diependaele van MATRIX. 'Co-creatie gebeurt bij ons in mindere mate. Onze taak ligt in de eerste plaats bij het bevorderen van deelname aan nieuwe muziek, eerder dan bij gemeenschapsvorming.'

De werking van Compagnie Tartaren is dan weer gericht op participatie van specifieke groepen. Kansarmen staan er zelf aan de basis van de theaterproducties en maken ook deel uit van het publiek. De schaarse beloning die Tartaren voor haar dossier bij de subsidieronde kreeg, is echter tekenend voor veel kleine organisaties die sterk op participatie inzetten. Maakt de functie dan wel een verschil?

Lathauwer van het dans- en theaterhuis voor jongeren. 'Het feit dat jongeren tegenwoordig als artistiek volwaardig beschouwd worden, duidt op zich al op participatie.'

'Elke auditie is bovendien een verdere uitnodiging daartoe. Jongeren stappen er in het project van een maker, waardoor ze na de audities kunnen co-creëren met hem of haar. Het verschil met andere organisaties is wel dat we vanuit het idee van de maker vertrekken en niet louter het verhaal van de jongeren zelf vertellen.'

Dat participatie een onmisbaar onderdeel is van het Leuvense cultuurlandschap, is in elk geval duidelijk bij de cultuurhuizen. Een scherper beeld van wat het begrip kan betekenen en een beloning van de overheid kunnen de deelname cccvan het publiek in de toekomst hopelijk verder bevorderen.

'Een auditie is ook een uitnodiging tot participatie'

DIRK DE LATHAUWER
ARTISTIEK DIRECTEUR FABULEUS

Verbinden vs. ontwrichten

De zoektocht wordt in Leuven in de eerste plaats bij STUK gevoerd, dat naast participatie tal van andere functies belichaamt. Artistiek directeur Steven Vandervelden legt uit: 'Oorspronkelijk wilden we een werknemer aanwerven om de participatie te bevorderen, maar daarvoor hebben we niet genoeg subsidies gekregen. Bovendien is ons plan niet helemaal scherp gesteld doordat onze radicale hervorming naar

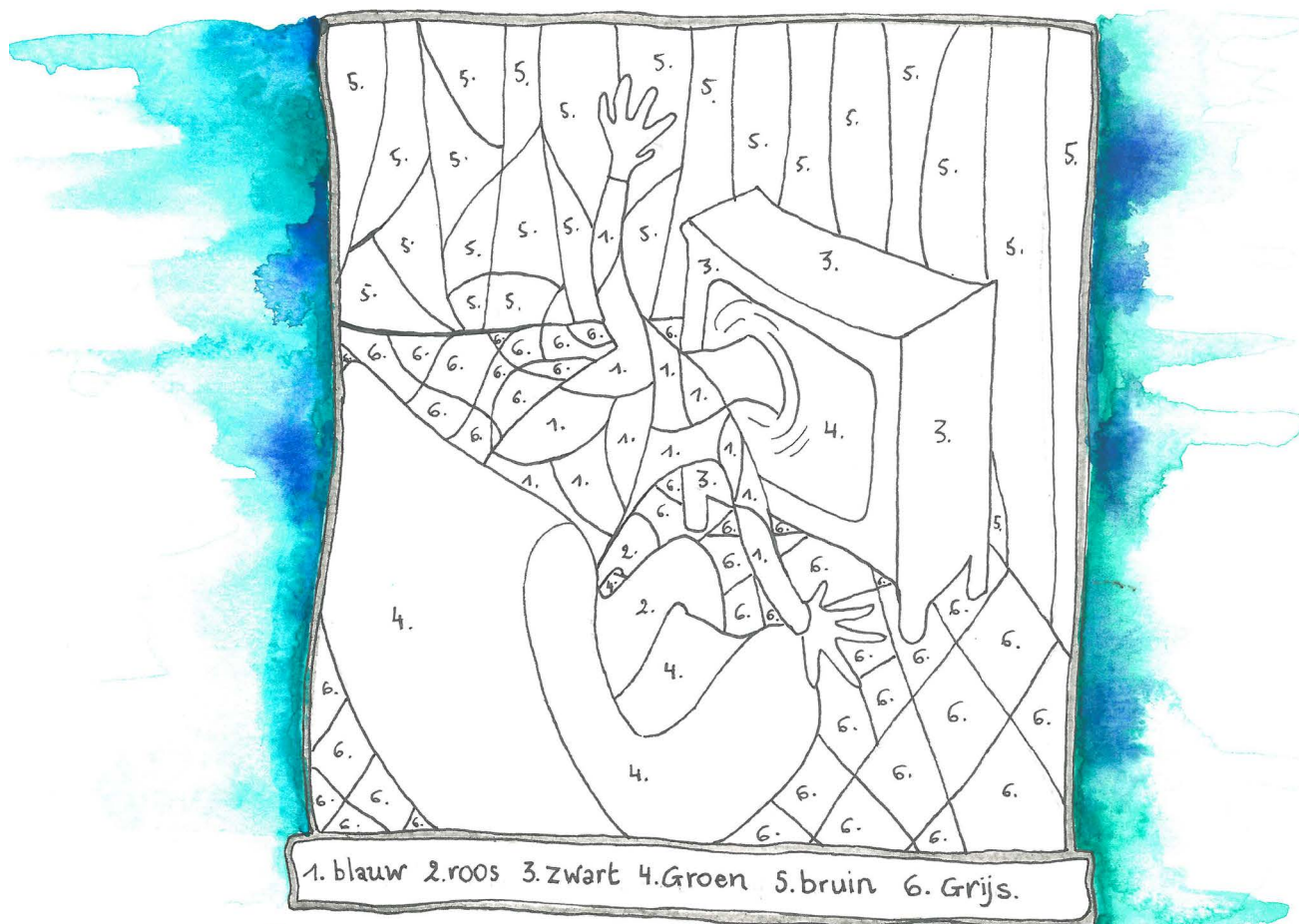
steeds vaker lezingen waarin we de dansvoorstellingen 'uitleggen' door workshops waarin het publiek zelf aan de slag kan gaan met materiaal. Dat werkt minder top-down.'

Verder gaan kunstenaars ook echt aan de slag met de stad en zijn bewoners in de reeks *Common Ground*. 'En die projecten moeten zeker niet altijd braaf 'verbinden', ze mogen ook ontwrichtend werken. Enkel zo komen belangrijke vragen rond de rol en de deelname van het publiek aan bod. Of deze benadering al dan niet past in de definities die het decreet geeft aan participatie, is veel minder van belang.' Volgens STUK zit de betekenis van participatie volop in een transitieperiode en de de-

Andere kerntaken

Leuvense organisaties die de functie niet officieel in hun dossier hebben opgenomen, zien immers evenzeer het belang van de participatiefunctie in. 'Het feit dat het geen kerntaak is, neemt niet weg dat we ondersteunend aan onze werkingen, wel participatieve projecten organiseren,' klinkt het bij Het Nieuwstedelijk. Het theatergezelschap organiseert onder meer debatavonden, waaraan het publiek kan deelnemen.

'Voor FABULEUS is participatie eigenlijk inherent aan de hele werking,' zegt Dirk De



1. blauw 2. roos 3. zwart 4. Groen 5. bruin 6. Grijs.
NU IS HET JOUW BEURT !!

'Eén peer group hoeft niet langer te beslissen wat de moeite is'

STEVEN VANDERVELDEN
ARTISTIEK DIRECTEUR STUK

Colofon

Veto

's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38

Fax - 016 22 01 03

veto@veto.be

veto.be

twitter.com/veto_be

[instagram.com/veto_be](https://www.instagram.com/veto_be)

[facebook.com/vetoleuven](https://www.facebook.com/vetoleuven)

snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 4

Maandag 17 oktober 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR

Simon 'Eline Beslic' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.

Brecht 'de masseur van Peter Sagan' Castel

REDACTIE

Martijn 'Lectr' Stoop, Anneleen 'N.' van Kuyck, Arne 'Een socialist maar niet Crombez' Sonck, Bavo 'Door mijn lief' Nys, Naomi 'Door Werner Thomas' Bonny, Simon 'Mama' Thys, Eva 'Oliver van bazart' Sevrin, Gilles 'Scarslettje' Michiels

SCHRIJVERS

Tom 'De staat zolang ik kan blijven studeren', Jef 'Marc Van Ranst' 'Cauwenberghs, Arne 'door mijn zus' Van Driessche, Jan 'Eline Beslic' Costers, Ana 'door Hegel' Van Liedekerke, Jente Van Lindt, Nicolas 'door Alicja' Priem, Leonard 'door Nicolas Priem' Boon, Katrien 'Een heel knappe Canadese dokter nadat ik ben aangevallen door die beer' Dreesen, Anneka 'Mads Mikkelsen' Robeyns, Josje 'De klachtenservice van tinder of de redacteur Cultuur' Kerkhoven, Nora 'Brent Beukelaer (cheesy)' Sleiderink, Pjotr 'Ik zorg wel voor mezelf' Hubin, Paul-Emmanuel 'Emma Stone by farrrrrr' Demeyere, Jonas 'door Lore' Denduyver

BEELD VOORPAGINA

Bavo Nys, Bart 'door mijn camera' Heleven, Nicolas Priem

FOTOGRAFEN

Charlotte 'door Geert Kelchtermans' Herbots, Tom Dinneweth, Vincent Peeters,

TEKENAARS

Anneka Robeyns, Tomas 'Hillary Clinton' Craps, Leonard Boon, Guillaume 'door de Letterenkringen' Deprez, Josje Kerkhoven

KU LEUGEN

Thomas 'Klaas Van den Broeck' Winters, Klaas 'Thomas Winters' Van den Broeck

EINDREDACTIE

Simon Grymonprez, Brecht Castel, Eva Sevrin, Jan Costers, Simon Thys, Staf 'door een taalnazi' Nys, Josje Kerkhoven, Paul-Emmanuel Demeyere

VORMGEVING

Simon Grymonprez, Brecht Castel, Anneleen van Kuyck

ADVERTENTIES

Alfaset cvba - alfaset@loko.be

016 22 44 38w

DRUKKERIJ

Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE

9.000 exemplaren

ISSN-NUMMER

0773-5162

ABONNEMENTEN

Wil jij elke week een Veto in de bus?

Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?

Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., *Wie mag jou verzorgen?*) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

ALMA MENU

www.alma.be
[f/almakuleuven](https://www.facebook.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.instagram.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.twitter.com/almakuleuven)

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

Ma

Bonensoep - Pompoensoep met worst
Gehakte steak met witte kool
Wok met quorn
Koniginnehapje
Kabeljauw in mediterrane saus met broccoli

Di

Beierse erwtensoep met spekjes - Tomatengroentensoep
Vleesballetjes in Congolese saus met paprikarijst
Groenteburger met herfstslaai
Kipbrochetten met raapblokjes en Loonse siroop
Witloofgratin met puree

Wo

Ajuinsoep - Broccoliroomsoep
Spaghetti bolognaise
Quornburger met schorseneren
Bouquetiere met rode wijnsaus en aardappelgratin
Steak in bearnaisesaus met boontjes

Do

Tomatensoep met basilicum - Heldere kippensoep
Pollakhaasje met spinazie in room
Quiche van aardappel, rucola, en feta met bruine rijst
Koniginnehapje
Lasagne al forno

Vr

Gele paprikasoep - Groentesoep met gnocci
Kippenbout met appelmoes
Risottoburger in kerriesaus met pepers en 'vergeten' groenten
Vogelnestje in tomatensaus
Stoofvlees

Nooit meer aanschuiven in Alma Gasthuisberg
broodje.alma.be



Is jouw verzameling al compleet?



Inzameling en verkoop van tweedehands goederen
met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel



SPIT

KU LEUGEN

Ontdek India, begin bij Amerika

Ook landbouwingenieurs starten met ijkingstest



Blunder bij schachtenverkoop



Club Brugge koopt Olivier, de schacht

Geen Letteren op 24-urenloop



Heet nu gewoon 24

REBEL WITHOUT
A KOUS



Rector en Vetoredacteur Cultuur:



'Wij hebben Wally gevonden!! :D'

Navraag Ozark Henry

‘Ik loop graag rond op blote voeten’

Piet Goddaer, alias Ozark Henry, komt op 21 oktober naar Het Depot met een uitgekledede versie van zijn laatste plaat 'Paramount'. Het orkest maakt plaats voor een strijkerskwartet.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere
Persbeeld Cooper Seykens

Hoe klinkt Paramount zonder een groot orkest en mét een strijkerskwartet?

Piet Goddaer: 'Als je 93 verschillende kleuren vertaalt naar zes stemmen, zijn die stemmen veel zichtbaarder. Dan is het resultaat natuurlijk veel intiemer.'

Je vader, Norbert Goddaer, was klassiek componist. Heeft hij jou op één of andere manier beïnvloed?

'Zeker en vast. Vanaf de derde kleuterklas stuurde hij mij naar de muziekschool. Ik speelde toen saxofoon en piano. Dat vond ik toen niet zo leuk. Niet omdat ik muziek niet leuk vond maar omdat daar een *sérieux* heerste die voor een kind niet evident was. De meeste van mijn klasgenoten waren ook veel ouder. Als kind zit je daar met een andere ambitie, je wilt je vooral amuseren. Rond mijn twaalfde ben ik dan ook gestopt.'

'Mijn vader heeft voor mijn zestiende verjaardag wel een elektrische gitaar gekocht en ook alle muziekboeken stonden bij ons. Nadien ben ik hem wel dankbaar geweest, want hij heeft mij op een indirecte manier heel veel bijgebracht.'

Een andere belangrijke bron van inspiratie was David Bowie. Welke impact had hij op u?

'Ik heb hem een paar keer ontmoet en hij heeft mij altijd veel vertrouwen gegeven. Hij zei: 'Ik ken niemand die dingen doet zoals jij. Daarom ben ik geïnteresseerd in wat je doet en daardoor zullen ook andere mensen geïnteresseerd raken.'

'Dat sterkte mij op een moment dat ik het wat moeilijk had. Want ik had in het buitenland best wel succes, maar in Vlaanderen was het moeilijk om aan optredens te geraken. Als je toen zonder gitaar speelde, met samples en elektronische instrumenten, werd dat bijna niet geaccepteerd. Dat lijkt bijna ondenkbaar de dag van vandaag.'

Talentenshows

U debuteerde dit jaar exact twintig jaar geleden met uw eerste soloplaat, hoe heeft u de muziek zien evolueren?

'Er is nu veel meer openheid en dat gaat gepaard met veel meer professionalisme. Toen ik begon was de ernst waarmee jongeren aan een carrière bezig waren haast onbestaande. Nu is

dat anders. Soms ontbreekt daardoor wel wat ziel en overgave in de muziek.'

'Muziek die vandaag populair is, is haast altijd elektronisch geprogrammeerde muziek. Er is natuurlijk minder budget dan vroeger dus worden er ook minder risico's genomen.'

Is een plaat maken met een groot symfonisch orkest dan een soort tegenreactie?

'Ik heb *Paramount* met het orkest gemaakt als een soort statement. Dat wil niet zeggen dat ik tegen digitalisering ben. Dankzij de digitalisering kun je

vandaag zaken doen die vroeger niet mogelijk waren.'

'Muziek maken lijkt vandaag de dag ook meer een beroepskeuze. Dat vind ik bizar. Als je muziek maken gelijkstelt aan werken, is dat onwaardig voor wat muziek is. Muziek heeft ook een ziel nodig.'

U bent geen fan van talentenshows op televisie?

'Ik ben geen fan van formules zoals *The Voice of X-factor*. Dat zijn televisieprogramma's waar het vooral om kijkcijfers draait. Die doen niks voor de muziek. *The Voice* brengt bijvoorbeeld evenveel bij aan muziek als *Temptation Island* bijbrengt aan huwelijks therapie: niks dus.'

'Initiatieven zoals *De Nieuwe Lichting* van Studio Brussel vind ik wel geweldig. Die geven een platform aan artiesten. Zaken die niet aan-

moedigen om zelf creatief te zijn, dat vind ik wel geen goede zaak.'

Hoe zou de Ozark Henry van twintig jaar geleden kijken naar de muziek die u nu maakt?

'Ik luister vaak terug naar de muziek die ik vroeger heb gemaakt, via de shufflemodus op mijn telefoon. Ik ben vooral een betere muzikant geworden met meer mogelijkheden.'

'Het blijft weliswaar herkenbaar. Muziek is een taal en ik probeer ze beter te beheersen. Mijn voetafdruk is wel altijd dezelfde gebleven.'

Over voeten gesproken, u treedt vaak op met blote voeten. Waar komt die gewoonte vandaan?

'Toen ik mijn eerste plaat maakte heb ik mijn voet gebroken en nadien ben ik nog vaak aan mijn voeten geopereerd. In die periode kon ik niet in een schoen met mijn linker-voet. Daarom droeg ik altijd teenslippen en later zijn dat blote voeten geworden.'

'Ik loop sowieso graag rond op blote voeten. Omdat ik dan het meest op mijn gemak ben, dan heb ik immers meer evenwicht. Als het doenbaar is treed ik dus het liefst blootsvoets op.'

Muziek is een taal zegt u. Wat is volgens u belangrijker: tekst of melodie?

'Een songtekst is volgens mij niet bedoeld om gewoon gelezen te worden. Een songtekst komt enkel tot zijn recht in een melodie.'

Hoe staat u tegenover de Nobelprijs voor de literatuur die dit jaar aan Bob Dylan werd toegekend?

'Het is dubbel. Het is mooi dat op een bepaalde manier toondichten als een soort vorm van literatuur beschouwd wordt. Maar toondichten staat niet op zichzelf. Het maakt deel uit van een groter geheel.'

'Ik gun het Bob Dylan volledig maar je kunt tekst en melodie niet los zien van elkaar. Ik weet niet zeker of het dan nog wel grote literatuur is.'

Zou u ooit overwegen om in het Nederlands te zingen?

'Ik sluit het absoluut niet uit. Nederlands is een makkelijkere taal om in te schrijven dan het Engels. Iedereen denkt dat Engels makkelijker is, maar dat is niet zo. Maar Engels zingt nu eenmaal goed en het staat trouwens het dichtst bij mijn dialect.'

Mensenhandel

U bent tevens VN-goodwill ambassadeur voor strijd tegen de mensenhandel. Waar komt dat engagement vandaan?

'Mensenhandel is zo'n wijdverbreid systeem. Het is zeker geen randfenomeen. Toch blijven de slachtoffers van mensenhandel vaak onzichtbaar. Dat zijn ze niet want we zijn er zo vaak getuige van. Kijk bijvoorbeeld maar naar de vele bedelaars in de hoofdsteden.'

'Ik vraag mij dan af hoe zoiets kan bestaan in onze maatschappij. We hebben het vaak over onze humaniteit, bijvoorbeeld na de aanslagen in Brussel. Alleen lijkt het alsof de slachtoffers van mensenhandel die ook in onze maatschappij leven daar geen recht op hebben.'

Zal dit engagement zich ooit vertalen in een protestsong of protestplaat?

'Dat wordt nu meer en meer aanwezig in de muziek die ik schrijf. De song *Maybe* op *Paramount* gaat over mensenhandel. En het wordt ook meer en meer aanwezig in de nieuwe muziek die ik schrijf.'

Dat brengt ons bij de laatste vraag. Een klassieker: wat brengt de toekomst nog?

'Begin volgend jaar komt er een nieuwe plaat uit.'

En hoe zal die klinken?

'Helemaal anders dan de vorige.' (lacht)

‘Ik luister vaak terug naar de muziek die ik vroeger heb gemaakt’

‘Ik heb ‘Paramount’ met het orkest gemaakt als een soort statement’